

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 1.086

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 23 noiembrie 2004

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
468.		Memorandum de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006	2—16
— Lege pentru ratificarea Aranjamentului stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere	1—2	887.	
		— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Aranjamentului stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere.....	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Aranjamentului stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se ratifică Aranjamentul stand-by de tip preventiv cu acces la 250 milioane DST dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere.

Art. 2. — În cazul în care necesitățile de finanțare externă a României vor impune astfel de cumpărări, echivalentul în lei al sumei de 250 milioane DST se acoperă de Banca Națională a României și se virează, pe măsura primirii tranșelor de credit, în contul Fondului Monetar Internațional deschis la Banca Națională a României.

Art. 3. — Rambursarea creditului prevăzut la art. 2, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente, precum și

diferențele în lei rezultate din regularizări se suportă de către Banca Națională a României.

Art. 4. — (1) Se autorizează Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice și Banca Națională a României, să introducă, de comun acord cu Fondul Monetar Internațional, amendamente la textul aranjamentului stand-by, care privesc detalii ce nu sunt de

natură să sporească obligațiile financiare ale României față de Fondul Monetar Internațional.

(2) Guvernul României va informa periodic Parlamentul în legătură cu aceste amendamente, în cadrul raportului privind datoria publică internă și externă a României.

(3) Includerea valorii noului aranjament stand-by în plafonul de îndatorare publică externă se va efectua doar în cazul utilizării creditului, la data primei utilizări.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 4 noiembrie 2004.
Nr. 468.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

22 iunie 2004

Rodrigo de Rato
Director general
Fondul Monetar Internațional
Washington, D.C. 20431

Stimate domnule de Rato,

Memorandumul de politici economice și financiare (MEPF) atașat prezintă înțelegerile la care s-a ajuns cu experții Fondului Monetar Internațional (Fondul) în contextul discuțiilor asupra unui program de 24 de luni, sprijinit printr-un aranjament stand-by cu acces la 250 milioane DST (24,27 procente din cotă), pe care intenționăm să îl tratăm ca fiind de tip preventiv.

Pe durata programului anterior (2001—2003) dezechilibrele macroeconomice din cadrul economiei noastre au fost reduse, reformele structurale au avansat, iar produsul intern brut (PIB) și investițiile au crescut rapid. Am redus inflația de la 40 de procente la începutul anului 2001 la 14 procente la sfârșitul anului 2003, în conformitate cu țintele din program. După o reducere puternică în anul 2002, deficitul contului curent s-a mărit în anul 2003, ca rezultat al creșterii rapide a creditului și a salariilor, precum și a importurilor aferente investițiilor străine directe. Privatizarea și reformele structurale au avansat, chiar dacă într-un ritm mai lent decât s-a prevăzut.

Obiectivele noastre macroeconomice principale sunt consolidarea stabilizării și scăderea graduală a inflației la o singură cifră până în anul 2006, menținerea deficitului de cont curent sub 5 1/2 procente din PIB și menținerea gradului de acoperire a rezervelor la 3 1/2 luni de importuri. Mai mult, în conformitate cu angajamentul nostru puternic de aderare la Uniunea Europeană în anul 2007, intenționăm să îmbunătățim decisiv guvernanta și climatul de afaceri și să finalizăm agenda de privatizare. MEPF specifică măsurile, dintre care unele sunt deja implementate, pentru îndeplinirea acestor obiective. Pe baza acestora solicităm aprobarea aranjamentului.

Guvernul este de părere că politicile stabilite în MEPF atașat sunt adecvate pentru îndeplinirea programului și asigură evoluții macroeconomice sustenabile în perioada 2004—2006, însă va întreprinde și alte măsuri ulterioare care pot deveni adecvate în acest scop. România se va consulta cu Fondul referitor la adoptarea acestor măsuri, și anterior revizuirii politicilor cuprinse în MEPF, în conformitate cu politicile Fondului referitoare la asemenea consultări.

Cu stimă,

Adrian Năstase,
prim-ministru,
Guvernul României

Mugur Isărescu,
guvernator,
Banca Națională a României

MEMORANDUM de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006

I. INTRODUCERE

1. Prezentul memorandum prezintă principalele obiective economice și financiare și politicile Guvernului și ale Băncii Naționale a României pentru perioada 2004—2006. Programul reflectă angajamentul nostru ferm pentru consolidarea și continuarea stabilizării macroeconomice realizate în cadrul aranjamentului stand-by anterior, precum și pentru accelerarea reformelor structurale în vederea asigurării unei creșteri economice rapide și sustenabile și a asigurării aderării la Uniunea Europeană în anul 2007. În urma implementării unei agende de reformă cuprinzătoare și a unor obiective macroeconomice ambițioase în cadrul acestui program, ne așteptăm ca România să nu mai aibă nevoie de alte aranjamente cu Fondul Monetar Internațional.

II. CADRU GENERAL

2. Prin politici monetare și fiscale prudente am realizat un progres susținut în stabilizarea macroeconomică în perioada 2001—2003 și am creat baza unei creșteri economice robuste. Consolidarea politicii fiscale, reducerea pierderilor companiilor de stat și politici monetare prudente au condus la reducerea inflației de la 40% la începutul anului 2001 la 12,5% în luna aprilie 2004. Mai mult decât atât, procesul de dezinflație a fost realizat fără generarea de efecte adverse asupra creșterii produsului intern brut (PIB) care, la nivelul de aproximativ 5% în ultimii 3 ani, a fost printre cele mai ridicate în regiune. Investițiile au crescut puternic, cu o rată a investițiilor de capital fix în creștere de la 18,9% din PIB în anul 2000, la 22,5% în anul 2003. După un

declin îndelungat, numărul de salariați a crescut cu $1/3\%$ în anul 2003. Poziția noastră externă s-a îmbunătățit remarcabil, cu rezervele oficiale crescând de la 2,5 luni importuri prognozate la sfârșitul anului 2000 la circa $3\frac{1}{4}$ luni la sfârșitul anului 2003. Ratingurile obligațiunilor de stat s-au îmbunătățit de câteva ori, în timp ce marjele au scăzut rapid.

3. Totuși, expansiunea recentă extrem de rapidă a creditului și într-o mai mică măsură creșterea salariilor au condus la o creștere a deficitului de cont curent în anul 2003. În condițiile îmbunătățirii credibilității, creditul bancar către sectorul privat a crescut considerabil, cu peste 50% în termeni reali în anul 2003, în special datorită creditelor ipotecare și de consum. Creșterea rezultată a cererii interne, care reflectă, de asemenea, și efectele majorării salariului minim pe economie din luna ianuarie 2003, a generat creșterea importurilor, în timp ce recesiunea economică prelungită în zona euro a încetinit exporturile. Aceste evoluții au crescut deficitul de cont curent de la 3,4% din PIB în anul 2002 la 5,9% din PIB în anul 2003, depășind ținta noastră cu aproape 1,1% din PIB.

4. Ca urmare a performanței mai bune decât cea programată, înregistrată în reducerea inflației în prima jumătate a anului 2003, dezinflația a stagnat în a doua parte a anului 2003. Încetinirea a reflectat atât efectele ajustării salariului minim, cât și creșterea puternică a cererii interne și creșterea prețurilor la energie. Cu toate acestea, am realizat în mare parte ținta de 14% în luna decembrie, iar procesul de dezinflație a fost reluat la începutul anului 2004.

5. Politica fiscală în anul 2003 a fost în concordanță cu programul convenit. Deficitul bugetului general a fost mai mic cu 0,3% din PIB decât cel prognozat. Balanța de economii—investiții a întreprinderilor de stat s-a îmbunătățit cu 0,1% din PIB, în timp ce arieratele către buget au fost mai scăzute decât în anul 2002. Am reușit menținerea salariilor la întreprinderile de stat în limita bugetelor aprobate. Mai mult, ratele de colectare la principalele utilități s-au menținut în intervalul de 95—98%, mai puțin la energia termică.

6. Politica monetară a fost fermă și supravegherea bancară îmbunătățită. Ca răspuns la încetinirea temporară a procesului de dezinflație și la creșterea rapidă a creditului, Banca Națională a României (B.N.R.) a majorat rata dobânzii de referință, cumulativ cu 300 de puncte de bază din luna august 2003, și a introdus norme prudențiale care restrâng eligibilitatea persoanelor fizice pentru creditele de consum și cele ipotecare. În particular, B.N.R. a limitat ponderea plăților privind creditele în venitul net lunar la 30%, a impus plata unui avans obligatoriu de 25% sau un girant/asigurare pentru creditele de consum și cerința prezentării unui girant, asigurare sau a unei garanții la creditele pentru nevoi personale. B.N.R. și Comisia de Supraveghere a Valoriilor Mobiliare au redus ponderea maximă a plăților în venitul net la 35% pentru creditele ipotecare și au introdus o limită maximă de creditare de 75% din valoarea bunului ipotecat. Toate aceste măsuri au intrat în vigoare la 1 februarie 2004. De asemenea, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor a emis un regulament care limitează expunerea asumată de companiile de asigurări pentru creditele bancare. Băncile comerciale sunt în proces de înființare a biroului de credit, care să monitorizeze creditele de consum și pentru afaceri și care se așteaptă să devină operațional în trimestrul IV al anului 2004. De asemenea, am amânat liberalizarea depozitelor în lei ale nerezidenților la băncile locale, programată pentru luna ianuarie 2004. În pofida creșterii rapide a creditului înregistrate până în prezent, considerăm că riscurile prudențiale rezultate sunt controlabile, deoarece băncile sunt bine capitalizate și lichide. Ca urmare a introducerii unui nou regulament privind clasificarea creditelor la începutul anului 2003, nivelul provizioanelor pentru riscul de credit este, după părerea noastră, adecvat, ceea ce a fost, de asemenea, confirmat și de evaluarea efectuată în anul 2003, în cadrul Programului de evaluare a sectorului financiar (FSAP).

7. În anul 2003 și la începutul anului 2004 am realizat progrese substanțiale în privatizare și îmbunătățirea climatului de afaceri. De la începutul anului 2003, Autoritatea pentru Privatizarea Administrației Participațiilor Statului (APAPS) a vândut

23 de companii mari de stat producătoare de pierderi cu peste 70.000 de salariați. În circa 70 de întreprinderi mari de stat monitorizate în cadrul programului, numărul de salariați a fost redus cu $7\frac{1}{2}\%$ sau peste 34.000 de salariați, în special în sectorul căilor ferate. Am finalizat, de asemenea, negocierile privind investiția Corporația Financiară Internațională (CFI) și BERD în cea mai mare bancă, Banca Comercială Română — S.A. (B.C.R.), și se așteaptă ca tranzacția să aibă loc la începutul lunii iunie. Mai mult decât atât, am primit 3 oferte angajante pentru privatizarea celei mai mari societăți, Societatea Națională a Petrolului „Petrom” — S.A., și am selectat oferta câștigătoare. Totuși, am înregistrat întârzieri în privatizarea distribuțiilor de electricitate și gaze. În scopul îmbunătățirii climatului de afaceri, am aprobat un plan pentru lupta împotriva corupției și am înființat în anul 2003 Parchetul Național Anticorupție.

8. Reformele sectorului energetic au avansat semnificativ în perioada 2001—2003. Creșterile la prețurile la energie au redus substanțial pierderile din cadrul sectorului energetic. Am adus prețurile la electricitate aproape de nivelurile de acoperire a costurilor, am crescut semnificativ prețurile la energia termică și am crescut prețurile interne la gaze naturale, deși cele din urmă rămân substanțial sub paritatea de import. Lupta noastră împotriva fenomenului de neplată a fost pusă în aplicare în sectoarele gazelor naturale și de electricitate, însă sunt necesare eforturi suplimentare în sectorul energiei termice.

III. POLITICI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

A. Obiective și strategie

9. Principalele obiective ale programului nostru pentru perioada 2004—2006 sunt susținerea și continuarea stabilizării macroeconomice și accelerarea reformelor structurale. Principalele obiective macroeconomice sunt: (i) reducerea inflației la 9% până la sfârșitul anului 2004, la 6% până la sfârșitul anului 2005 și la 5% la sfârșitul anului 2006; (ii) limitarea deficitului de cont curent extern la mai puțin de 5,5% din PIB; și (iii) menținerea rezervelor la un nivel confortabil de $3\frac{1}{2}$ luni de importuri prognozate. Ne așteptăm la o rată de creștere economică medie anuală de 5% în perioada 2004—2006, ceea ce va contribui la reducerea diferențelor existente în ceea ce privește PIB pe locuitor, comparativ cu Uniunea Europeană. Stabilizarea ratei inflației la o singură cifră pentru prima dată în istoria tranziției din România ar fi, în opinia noastră, un semn puternic în sensul realizării politicilor economice majore. Din moment ce aproximativ două treimi din deficitul de cont curent vor fi acoperite de fluxuri care nu generează datorii, suntem de părere că nivelul țintit este sustenabil. Deoarece soldul balanței economii—investiții în sectorul privat se așteaptă să scadă în continuare, toate îmbunătățirile în ceea ce privește deficitul de cont curent extern vor proveni din sectorul public, de la buget și din soldul economii—investiții al întreprinderilor de stat. Riscurile externe rămân scăzute prin prisma progresului înregistrat în reformele structurale, a ponderii reduse a datoriei externe și publice în PIB și a structurilor favorabile a datoriei din punct de vedere al maturității.

10. Principalele elemente ale pachetului de politici macroeconomice în anul 2004 vor fi următoarele: îmbunătățirea balanței de economii—investiții a sectorului public în sens larg cu aproximativ 1,25% din PIB, obiectiv ce va fi atins prin strângerea țintei bugetare pentru anul 2004, o creștere modestă în termeni nominali a salariului minim, o politică salarială prudentă în întreprinderile de stat și prin continuarea reformelor în sectorul energetic, feroviar și minier. Politica monetară va fi adecvat de restrictivă și, împreună cu alte măsuri prudențiale, ar trebui să încetinească creșterea creditului în vederea sprijinirii dezinflației și a limitării deficitului contului curent.

11. Reformele structurale în perioada 2004—2006 vor avea ca scop încheierea agendei de privatizare, întărirea disciplinei financiare și a conformității la plată în întreprinderile de stat și în companiile private, precum și îmbunătățirea decisivă a guvernanței și mediului de afaceri. Acest program va constitui un puternic impuls pentru privatizările din sectorul energetic, incluzând Societatea Națională a Petrolului „Petrom” — S.A., cea mai mare companie din țară, întregul sector de distribuție a gazelor și mulți

distribuitori și generatori de energie electrică. În acest context, reformarea mecanismului de stabilire a prețului la gaze naturale în vederea majorării prețului producătorilor interni la paritatea de import până în luna ianuarie 2007 câștigă în importanță și urgență. Programul va facilita, de asemenea, privatizarea sau lichidarea celor 19 întreprinderi de stat mari producătoare de pierderi, rămase în portofoliul APAPS. Vor fi luate măsuri decisive împotriva rău-platnicilor de taxe, în timp ce performanțele financiare ale rău-platnicilor din sectorul public — concentrați în special în sectorul feroviar și minier — vor fi îmbunătățite prin intermediul unor programe puternice și credibile de reducere a pierderilor. Alte măsuri se referă la îmbunătățirea domeniilor importante de guvernanță, concurență și mediu de afaceri.

B. Politica fiscală

12. Politica bugetară în anul 2004 va susține obiectivele de dezinflație și limitarea deficitului de cont curent extern, creând în același timp condiții pentru creșterea în continuare a investițiilor sectorului privat. În particular:

- în luna mai 2004 vom anunța public decizia de reducere a țintei deficitului bugetului general consolidat la 2,1% din PIB, în vederea asigurării piețelor, că întreprindem măsurile necesare pentru limitarea deficitului de cont curent. Vom aproba până la 20 iulie 2004 (criteriu de performanță structurală) un buget rectificat în conformitate cu această țintă revizuită de deficit. Datorită unei performanțe în domeniul veniturilor mai bune decât cea din momentul aprobării bugetului pe anul 2004, vom fi capabili să atingem acest obiectiv menținând nivelul total al cheltuielilor bugetare și compensând unele cheltuieli relativ mai mari ale bugetelor locale cu reduceri ale cheltuielilor bugetului de stat. Dacă vor fi obținute venituri mai mari decât cele corespunzătoare țintei de deficit de 2,1% din PIB, nu vom crește cheltuielile prevăzute în program și vom utiliza veniturile suplimentare pentru reducerea deficitului. Toate cheltuielile pentru proiectele de autostrăzi, inclusiv proiectele pe bază de parteneriat public-privat și proiectele finanțate din garanții extrabugetare, vor fi incluse în noul plafon de deficit bugetar, în afara cazului în care o abordare diferită ar deveni adecvată în conformitate cu recomandările misiunii de asistență tehnică a Departamentului de afaceri fiscale din cadrul Fondului (FAD). Veniturile din privatizare vor fi tratate în continuare ca articole de finanțare în conturile fiscale [Memorandumul tehnic de înțelegere (MTI), paragraful III];

- vom implementa măsuri pentru îmbunătățirea balanței de economii—investiții a companiilor de stat pentru a facilita o ajustare globală a deficitului sectorului public în sens larg de 1 1/4% din PIB. Măsurile sunt prezentate în paragrafele 21—26 și 32—33. Pentru a ne asigura de îndeplinirea obiectivului fiscal pentru sectorul public în sens larg, vom stabili un sistem de monitorizare lunară a necesității de finanțare a sectorului public (PSBR), care va fi obiectiv cantitativ în anul 2004. Vom face toate eforturile pentru a îmbunătăți credibilitatea acestor date, pentru transformarea acestui obiectiv într-un criteriu de performanță cantitativă începând cu primul trimestru al anului 2005.

13. Suntem pregătiți pentru înăsprirea în continuare a politicii bugetare, dacă atingerea țintelor de cont curent și dezinflație se va afla sub riscul neîndeplinirii. Ne așteptăm ca reducerea țintită a deficitului bugetar și măsurile pentru îmbunătățirea balanței economii—investiții a companiilor de stat să fie suficiente pentru limitarea recente creșteri puternice a cererii interne și să aibă ca rezultat îmbunătățirea deficitului de cont curent extern în primul semestru al anului 2004. Dacă nu se va întâmpla astfel, suntem ferm angajați să implementăm măsuri corective, inclusiv înăsprirea în continuare a politicii fiscale. Pentru a ne asigura de îndeplinirea țintei de deficit bugetar și pentru înlesnirea ajustărilor suplimentare, dacă devin necesare, am stabilit obiective indicative pentru plafoanele lunare ale cheltuielilor bugetare pentru primele 6 luni ale anului 2004. Bugetele rectificate și posibilele modificări ale plafoanelor de cheltuieli vor fi discutate în contextul analizelor trimestriale din program.

14. Referitor la politica fiscală, am hotărât să acordăm prioritate reducerii în continuare a ratelor la contribuțiile de asigurări sociale. Ca urmare a reducerii cotelor la contribuții cu

3 puncte procentuale în anul 2002 și cu 5 puncte procentuale în anul 2003, am diminuat contribuția angajatorilor la fondul de pensii cu 2,5 puncte procentuale și contribuția angajatorilor la fondul de șomaj cu 0,5 puncte procentuale de la 1 ianuarie 2004. Eligibilitatea pentru aplicarea cotei de T.V.A. reduce va fi limitată la un număr de produse farmaceutice, cazarea hotelieră, distribuția de ziare și la un grup restrâns de produse anterior exceptate de la plata T.V.A. Ne vom abține de la reducerea impozitului pe profit și a impozitului pe venit în anul 2004, având în vedere că aceste rate sunt comparabile cu cele din alte țări candidate la integrarea în UE și nu ne putem permite o pierdere de venituri. De asemenea, ne vom abține de la introducerea deductibilității dobânzii pentru creditele ipotecare. Nu vom modifica legislația fiscală în anul 2004 și ne vom consulta cu Fondul pentru orice amendamente pe care le-am putea avea în vedere pentru anul 2005. Mai mult, ne vom abține de la introducerea de scutiri fiscale sau a altor noi facilități fiscale distorsionante ori de la amânarea întreruperii celor care expiră (obiectiv structural continuu).

15. Implementarea unei reforme comprehensive a administrației fiscale va continua. La 1 ianuarie 2004 am înființat Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) în subordinea Ministerului Finanțelor Publice și am transferat colectarea contribuțiilor sociale la noua agenție. Modernizarea administrației veniturilor se va concentra acum pe operațiuni, sisteme, procese și resurse umane. Intenționăm să creăm o structură bazată pe funcțiuni cu o supraveghere centrală puternică ce va controla automatizat activitățile economice și va implementa programe de conformare bazate pe evaluarea riscului. În concordanță cu recomandările FAD, am înființat structuri de proiect pentru reformele recomandate. Planurile detaliate pentru atingerea principalelor obiective vor fi aprobate până la sfârșitul lunii iunie 2004. În luna iulie 2004 vom începe discuțiile privind posibile finanțări cu organizații donatoare. Mai mult, pentru a asigura că toate funcțiile de colectare a veniturilor sunt integrate, Guvernul va aproba un act normativ care va subordona de la 1 ianuarie 2005 administrația vămilor și Garda Financiară ministrului finanțelor publice (criteriu de performanță structurală).

16. Rămânem ferm angajați să păstrăm salariile în sectorul bugetar și pensiile în limitele bugetului pe anul 2004. Am limitat creșterea salariilor din sectorul bugetar pentru 2004 la 6% în termeni nominali la 1 ianuarie 2004 și la alte 6% la 1 octombrie 2004 prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2003. Am limitat primele anuale pentru anul 2003, plătite la începutul anului 2004, la echivalentul unui salariu lunar din anul 2003 și vom aplica acest principiu și pentru primele corespunzătoare anului 2004, ce vor fi plătite în anul 2005. În sectorul întreprinderilor de stat, pentru a evita ca utilizarea profiturilor întreprinderilor de stat ca bonusuri salariale să submineze programul nostru salarial, vom amenda până la sfârșitul lunii iulie 2004 Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 pentru limitarea utilizării profiturilor în acest scop la un salariu de bază mediu lunar. Luând în considerare necesitatea consolidării fondului de pensii, suntem hotărâți să nu depășim creșterea programată a pensiilor și cheltuielilor cu pensiile în bugetul pe 2004. Pentru asigurarea sustenabilității pe termen mediu a sistemului public de pensii, vom conveni cu Banca Mondială, în contextul operațiunilor din cadrul împrumutului de ajustare programatică (PAL), să accelerăm creșterea vârstei de pensionare și să inițiem egalizarea vârstei de pensionare pentru femei și bărbați începând cu 1 iulie 2005. Nu vom decide nici o nouă recorelare a pensiilor după încheierea recorelării actuale, până la mijlocul anului 2004, fără consultarea în prealabil cu experții Fondului și ai Băncii Mondiale.

17. Vom intensifica lupta împotriva acumulării de arierate la buget. Ne vom asigura că autoritățile locale nu acumulează arierate, inclusiv la subvențiile către companiile de încălzire în sistem centralizat. Mai mult, sumele neplătite, reprezentând arierate către furnizorii sectorului de sănătate, acumulate în anul 2002, identificate în protocoalele convenite cu organizațiile furnizorilor, în sumă de 3.644 miliarde lei, vor fi plătite până la sfârșitul lunii septembrie 2004 (criteriu de performanță structurală).

Pentru evitarea reapariției arieratelor, am aprobat în luna februarie 2004 actele normative pentru întărirea legislației privind achizițiile de produse medicale. Pe baza recomandărilor Băncii Mondiale, pentru îmbunătățirea eficienței sistemului spitalicesc vom aproba, până la sfârșitul lunii iunie 2004, o strategie pe termen scurt, mediu și lung pentru raționalizarea întregului sistem de sănătate.

18. Vom acționa decisiv împotriva marilor contribuabili rău-platnici și a evaziunii fiscale. În completarea eforturilor noastre de a asigura plata integrală a taxelor de către întreprinderile de stat, vom acționa ferm în ceea ce privește arieratele sectorului privat către bugetul general consolidat. În perioada 2002—2003 cele mai mari arierate ale sectorului privat către bugetul general consolidat au fost acumulate de 3 rafinării. Procedura de faliment împotriva uneia dintre acestea a fost inițiată în data de 22 ianuarie 2004. Ca o precondiție, Ministerul Finanțelor Publice (M.F.P.) a inițiat în data de 31 martie 2004 procedura de faliment împotriva celei de-a doua mari rafinării. Ulterior M.F.P. a inițiat procedura de faliment împotriva altor 4 companii private cu cele mai mari fluxuri de arierate către bugetul general consolidat, precum și împotriva unui număr mare de alte companii. Cea mai mare rafinărie privată și-a îmbunătățit conformarea la plată după reeșalonarea stocului de arierate. Totuși, vom revoca reeșalonarea în situația în care compania nu își plătește taxele și serviciul stocului reeșalonat de arierate în întregime și la timp. Reducerea arieratelor pentru cei mai mari 452 de debitori privați către bugetul de stat și fondurile de asigurări sociale va fi un criteriu de performanță cantitativ în cadrul programului (MTI, paragraful V), în timp ce reducerea arieratelor întreprinderilor de stat către bugetul general consolidat va fi o țintă indicativă (MTI, paragraful VI). Mai mult, vom continua afișarea pe Internet a primilor 549 de debitori către bugetul de stat și vom actualiza această listă în fiecare trimestru, în timp ce vom include de la 1 ianuarie 2004 arieratele către cele 4 fonduri de asigurări sociale (datele lunare actualizate vor fi comunicate experților Fondului). Vom intensifica lupta împotriva evaziunii fiscale. În acest scop, vom aproba până la sfârșitul lunii iunie 2004 un plan cuprinzător pentru: a) a elimina comerțul ilegal cu produse petroliere și țigări, domenii în care corupția este percepută ca fiind foarte răspândită; b) a lupta împotriva corupției în administrația vămilor. Acest plan va fi pregătit în strânsă consultare cu asociațiile de afaceri și cu alte părți implicate. În plus, până la sfârșitul lunii iunie 2004 vom solicita asistența tehnică din partea Fondului pentru a analiza legislația cu privire la prevenirea, descoperirea, controlul și sancționarea fraudelor fiscale. În plus, deciziile Consiliului Concurenței cu privire la ajutorul de stat, inclusiv în cazurile reeșalonărilor arieratelor la impozite, vor fi făcute publice pe Internet, împreună cu justificarea aferentă.

19. Pentru finanțarea deficitului bugetar pe anul 2004 vom acorda prioritate împrumuturilor interne, în vederea limitării presiunilor ofertei de credite către sectorul privat. Luând în considerare veniturile mari prognozate din privatizare, provenite din afara țării, vom limita emisiunea de eurobonduri la nu mai mult de 600 milioane euro în anul 2004, din care 425 milioane euro nu vor fi cheltuiți în anul curent (această cifră poate fi revizuită la prima analiză). Finanțarea internă va avea ca scop extinderea maturității titlurilor denumite în lei.

20. Vom limita acordarea tuturor garanțiilor extrabugetare externe în anul 2004 la 2,3% din PIB (1,5 miliarde dolari S.U.A.) față de 2,2% în anul 2003, pentru a ne asigura că ținta privind situația fiscală a sectorului public în sens larg este atinsă. Plafonul va fi aplicat garanțiilor extrabugetare pentru carburanți, împrumuturilor de la creditori multilaterali și oficiali și altor garanții extrabugetare. În cadrul plafonului vom acorda prioritate proiectelor de modernizare în sectorul energetic și al căilor ferate. Vom limita emisiunea de garanții interne la maximum 20 milioane dolari S.U.A. (cu excepția garanțiilor pentru împrumuturile acordate autorităților locale pentru finanțarea temporară a proiectelor SAPARD 21), cu garanții limitate la cazurile aprobate de către Consiliul Concurenței. În plus, vom amenda până la sfârșitul lunii septembrie 2004 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2002

(aprobată prin Legea nr. 201/2003), în sensul prevenirii acordării de noi împrumuturi de la Trezoreria Statului către întreprinderile de stat.

C. Politica salarială

21. Pentru a proteja competitivitatea economiei noastre am crescut numai în mică măsură salariul minim în anul 2004. Am aprobat o hotărâre a Guvernului care stabilește o creștere de 12% a salariului minim la 1 ianuarie 2004, respectiv 2,8 milioane lei, nivel care va rămâne neschimbat până la sfârșitul anului 2004 (criteriu de performanță structurală continuu). Toți oficialii Guvernului care participă la negocierile contractului colectiv de muncă la nivel național vor căuta să se asigure că salariul minim din acest contract nu diferă în mod semnificativ de salariul minim stabilit prin lege. În plus, Guvernul va instrui reprezentanții companiilor de stat: a) să nu accepte un salariu minim diferit de salariul minim aprobat; b) să solicite asociațiilor patronale din care fac parte să refuze o astfel de diferență. Guvernul se va asigura că un asemenea contract național sau alte contracte colective nu vor afecta în nici un fel programul salarial în întreprinderile de stat, prezentat în următorul paragraf, și, în același timp, va încerca să convingă sectorul privat în acordarea unor creșteri salariale moderate. Creșterea salariului minim în anul 2005 va fi discutată cu experții Fondului în contextul primei analize a programului.

22. Politica salarială a întreprinderilor de stat în anul 2004 are ca obiectiv îmbunătățirea performanțelor financiare ale unui număr de 72 de companii mari monitorizate, cu aproximativ circa 1/2% din PIB. Pentru asigurarea unei politici salariale prudente în sectorul întreprinderilor de stat vom rectifica bugetele companiilor monitorizate până la sfârșitul lunii aprilie 2004, limitând creșterea fondului de salarii la aproximativ 7% (precondiție). Având în vedere reducerea proiectată a numărului de salariați cu 19.000 de poziții, aceasta implică o creștere brută a salariului de aproximativ 11% în termeni nominali, sub rata inflației estimată. Pentru întărirea credibilității țintei noastre salariale, ministerele vor bloca plata echivalentului a 4% din fondul de salarii trimestrial în întreprinderile monitorizate, până în ultima lună a trimestrului, și îl vor debloca numai după ce devine clar faptul că ținta respectivă va fi atinsă.

D. Reformele din sectorul energetic

23. Pentru a reduce dependența noastră crescândă de importurile de gaze, vom continua creșterea prețurilor la producătorii interni în vederea atingerii nivelului parității de import până în luna ianuarie 2007. În data de 15 martie 2004 am anunțat un grafic al creșterii prețurilor la gaze (precondiție). Pentru anul 2004 acest grafic stabilește că prețul la gaze la consumatorii finali va fi majorat în fiecare trimestru cu 5%, exprimat în lei (precondiție pentru 1 aprilie și 1 iulie, criteriu de performanță structurală ulterior). Pentru perioada 2005—2007 acest grafic specifică prețul la producător pe piața reglementată, după cum este prevăzut în Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 1.075/216/2003. În timp ce în actualul sistem producătorii interni primesc ceea ce rămâne efectiv după ce costurile variabile de import sunt acoperite (în plus față de costurile de transport, depozitare și distribuție), în noul sistem distribuitorii de gaze și consumatorii finali vor trebui să absoarbă costurile variabile de import și creșterea graduală a prețurilor producătorilor la paritatea de import. Prima creștere anuală a prețului administrat la consumatorul final, în conformitate cu noul sistem de stabilire a prețurilor, va intra în vigoare la 1 ianuarie 2005, când prețurile interne la producători pe piața reglementată vor crește cu cel puțin 25 dolari S.U.A./mm³, începând cu nivelul estimat al anului 2004 de 60 dolari S.U.A./mm³ (criteriu de performanță structurală; cursul valutar folosit pentru convertirea creșterii dolarului S.U.A. în prețuri în lei este specificat în MTI, paragraful VII). Ajustarea următoare de aceeași amploare va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2006.

24. Vom continua ajustarea prețurilor la electricitate și încălzire către nivelul acoperirii costurilor. Prețurile la electricitate și căldură

ale Societății Comerciale „Termoelectrica” — S.A. pentru consumatorul final vor fi ajustate către nivelul de recuperare a costurilor (inclusiv rentabilitatea capitalului pentru companiile de distribuție) semestrial, la 1 ianuarie și la 1 iulie (criteriu de performanță structurală). Agenția de reglementare va elabora raporturi asupra acestor ajustări și le va transmite experților Fondului (obiectiv structural continuu). Mai mult, în cooperare cu Banca Mondială, am revizuit în luna martie 2004 structura prețurilor la electricitate, fapt care a confirmat că prețurile de distribuție la consumatorul final sunt în concordanță cu plata integrală către producători și vor acoperi integral marjele distribuitorilor, o dată ce propunerea Băncii Mondiale pentru ajustarea prețului în luna iulie 2004 este implementată. De asemenea, Banca Mondială a revizuit prețul de producție la electricitate la termocentrale și a concluzionat că acesta este la un nivel adecvat, recomandând ca Guvernul să aprobe un plan care să vizeze costurile mari ale unor unități din cadrul termocentralelor („activele neperformante”). Banca Mondială a recomandat, de asemenea, ca ajustarea de prețuri de la 1 iulie 2004 să includă o marjă necesară pentru asigurarea unei rate de profitabilitate la un nivel cel puțin egal cu costul datoriilor în sectorul de distribuție, care reprezintă un pas important pentru comercializarea și privatizarea companiilor de distribuție. Vom implementa aceste recomandări, care vor necesita o ajustare a prețului la consumatorul final de aproximativ 6—7%. În contextul primei analize, vom discuta cu experții Fondului și alți pași în reforma sectorului energetic, inclusiv eliminarea politicii de tarif uniform, permițând diferențierea prețului la consumatorul final în cadrul regiunilor geografice, eliminarea taxei naționale de dezvoltare și măsuri pentru creșterea prețurilor producătorilor la hidroelectricitate, în vederea liberalizării integrale a acestei piețe până în anul 2007.

25. Vom aproba o strategie de reformă a sistemului de încălzire centrală, în strânsă cooperare cu Banca Mondială (precondiție). Această strategie va urmări o trecere la contracte de încălzire sau convenții cu gospodăriile individuale, instalarea valvelor termostat și a contoarelor de încălzire, precum și introducerea unei structuri defalcate a tarifului. În plus, vom reanaliza asistența socială pentru gospodării și o vom modifica, dacă va fi necesar. Un calendar pentru introducerea acestor măsuri a fost pregătit în aprilie 2004. Vom aproba o ordonanță de urgență până la 10 iunie 2004, eliminând toate subvențiile și livrările de combustibili ale companiilor de stat monitorizate către 15 dintre cel mai puțin eficiente centrale termice (precondiție). Suntem hotărâți să nu reluăm asemenea subvenții sau livrări și astfel să încurajăm administrațiile locale să stopeze producția și să decidă asupra închiderii acestor centrale termice. Până la sfârșitul lunii iunie ne vom asigura că, pentru fiecare dintre aceste centrale, fie administrația locală a luat o asemenea decizie, fie procedurile de faliment au fost inițiate de către Guvern (în cazul datoriilor la buget) sau de către un furnizor de stat de combustibili (în cazul datoriilor către furnizorii de combustibili) (precondiție). În plus, vom transmite aceste documente pentru a demonstra că aceste decizii au fost luate împreună cu Fondul și cu Banca Mondială. În plus, împreună cu administrațiile locale, vom lua toate măsurile necesare pentru a sprijini gospodăriile conectate la sistemul de încălzire centralizată să treacă pe sistemul de încălzire individuală. Prețul de producere a energiei termice la Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. va crește cu 12% de la 1 iulie 2004. Prețul național de referință pentru energia termică va crește cu 12% de la 1 august 2004 (criteriu de performanță structurală). Hotărârea respectivă va fi aprobată de Guvern până la mijlocul lunii iulie 2004. Până la sfârșitul lunii septembrie vom pregăti o analiză care să evidențieze etapele necesare în vederea eliminării sistemului actual de subvenții pentru producători, prin sporirea sprijinului către gospodării pentru energia termică, eliminând astfel prețul național de referință.

26. Vom continua eforturile pentru eliminarea neplății facturilor la electricitate și gaze prin punerea strictă în aplicare a termenelor de deconectare în cazul neplății energiei electrice și a gazelor. Cu toate acestea, în anul 2004 bugetul va continua să își asume plățile pentru facturile la energie pentru câțiva mari

producători de pierderi (lista întreprinderilor de stat eligibile va fi aprobată prin hotărâre a Guvernului până la sfârșitul lunii iulie 2004), a căror deconectare ar putea crea probleme sociale. Vom intensifica, de asemenea, eforturile de îmbunătățire a colectărilor de la populație. În acest scop, vom pune în aplicare măsuri de confiscare a activelor rău-platnicilor prin sistemul judiciar, după cum se specifică în Ordonanța Guvernului nr. 85/2001 și prin Hotărârea Guvernului nr. 400/2003. Cei mai mari rău-platnici industriali la cele 4 utilități vor rămâne deconectați sau furnizarea se va realiza la nivel minim de alimentare, până când plățile în totalitate pentru toate facturile începând cu luna decembrie 2002 vor fi încasate de către furnizorii de utilități, în timp ce facturile pentru companiile cu alimentare minimă vor fi plătite de către Guvern (obiectiv structural continuu).

E. Privatizare, lichidare și restructurare

27. Privatizarea cu succes a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. este cea mai mare prioritate a noastră. Am eliminat unele restricții și neclarități care pot afecta în mod negativ succesul privatizării. În special, ca o precondiție, în luna martie 2004 am decis ca: a) întreaga sumă a arieratelor la bugetul general consolidat, aflate în litigiu, va fi ștearsă la momentul transferului de proprietate; b) Guvernul își va asuma răspunderea pentru compensațiile de mediu; și c) nu va fi nici o penalitate pentru devierile postprivatizare de la nivelurile de personal, incluse în planul de afaceri al investitorilor. În plus, am clarificat ulterior, printr-o scrisoare transmisă investitorilor de pe lista scurtă, faptul că Guvernul își va asuma obligațiile de mediu aferente sondelor abandonate și va limita restricțiile cu privire la restructurarea companiei, inclusiv vânzarea activelor principale, la cel mult 4 ani, în timp ce am arătat, de asemenea, că vom fi de acord cu externalizarea unei rafinării și a unui complex petrochimic chiar și înainte de acest termen. După cum s-a menționat în paragraful 23, graficul de ajustare a prețurilor la gaze a fost anunțat la 15 martie 2004. Toate aceste decizii au crescut valoarea Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. și au creat condițiile pentru o privatizare de succes.

28. Dorim să obținem progrese substanțiale în privatizarea utilităților, pe baza recomandărilor Băncii Mondiale. În strânsă consultare cu Banca Mondială, vom accelera pregătirile pentru privatizarea a două companii de distribuție a gazelor prin invitarea la depunerea până la 20 iulie 2004 a ofertelor finale (precondiție). Am primit o ofertă finală pentru privatizarea a două companii de distribuție a energiei electrice în luna martie 2004, pentru care negocierile sunt în curs de desfășurare. Nu vom oferi facilități fiscale speciale investitorilor sau tratamente preferențiale în privatizări ulterioare. Dacă acestea eșuează, fie vom relansa procesul de privatizare pentru aceste două companii, fie vom selecta alte două pentru privatizare în anul 2004, în plus față de cele două avute în vedere pentru privatizare. Până la sfârșitul lunii septembrie 2004 vom pregăti o strategie de privatizare pentru Societatea Comercială „Electrica—Muntenia Sud” — S.A., în scopul de a invita la depunerea ofertelor angajante până la sfârșitul lunii martie 2005. Vom începe discuțiile cu Banca Mondială cu privire la privatizarea Societății Comerciale „Romgaz” — S.A. și a termocentralelor Rovinari și Turceni.

29. Fie vom privatiza, fie vom lichida ultimele 19 mari întreprinderi de stat din subordinea Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) până la sfârșitul lunii septembrie 2004. În plus, față de compania deja privatizată în primul trimestru al anului 2004, am inițiat procedura de faliment pentru 5 companii mari de stat (companii cu mai mult de 1.000 de angajați), inclusiv Societatea Comercială „Republica” — S.A., Societatea Comercială „Combinatul de Utilaj Greu” Cluj — S.A. și Societatea Comercială „Turnu” — S.A. (precondiție). După aceasta fie vom privatiza, fie vom lichida câte 6 astfel de companii în trimestrele II și III ale anului 2004 (obiective structurale), lăsând două astfel de companii pentru trimestrul IV al anului 2004. Pentru a îmbunătăți perspectivele unei privatizări de succes, am implementat un program de reducere a personalului și am eliminat 15.000 de posturi în luna martie 2004, inclusiv 2.600 de disponibilizări la Societatea Comercială „Roman” — S.A. (precondiție). Mai mult,

ca parte din programul salarial aprobat pentru anul 2004, va fi impusă o înghețare a salariilor în toate companiile de sub autoritatea A.V.A.S., care au acumulat pierderi (după impozitare) în anul 2003 (precondiție); acelea care nu au acumulat pierderi pot beneficia de o creștere salarială de până la 9%. Pentru companiile cu rezultate financiare slabe, în luna martie 2004 APAPS și adunările generale ale acționarilor au decis lichidarea voluntară a 15 companii neviabile (inclusiv Societatea Comercială „Republica” — S.A., Societatea Comercială „Combinatul de Utilaj Greu” Cluj — S.A. și Societatea Comercială „Turnu” — S.A.) și vor numi acum lichidatorii. De asemenea, vom stabili ținte trimestriale pentru privatizarea sau lichidarea companiilor mai mici.

30. În ceea ce privește privatizarea Societății Comerciale „Roman” — S.A., suntem hotărâți să împiedicăm întoarcerea în proprietatea statului a oricărei părți a companiei. Ca parte a înțelegerii de privatizare, 2.600 de concesiuni au fost implementate până la 15 aprilie 2004 în unitățile rămase ale Societății Comerciale „Roman” — S.A. (precondiție). Dacă vre o unitate nu plătește facturile la utilități și impozitele la timp, vom începe imediat procedurile de închidere (obiectiv structural continuu).

31. Vom revizui privatizarea Companiei Naționale „Tutunul Românesc”. Am încheiat un contract cu o firmă internațională de audit pentru a desfășura procedura de *due-diligence* a contractului de privatizare, care va fi finalizată până la sfârșitul lunii iunie 2004. Vom relansa privatizarea companiei până la sfârșitul lunii iunie 2004, dacă se dovedește că procesul de licitație a fost deficitar.

32. Eforturile noastre de restructurare a sectorului căilor ferate vor continua. Ulterior concesiunilor masive și privatizării a 21 de filiale în a doua jumătate a anului 2003, intenționăm să închidem până la sfârșitul lunii iunie 2004 aproximativ 3.000 km de linii secundare de cale ferată producătoare de pierderi (26% din rețeaua totală), dacă secțiunile respective nu sunt preluate de către investitori sub forma unor contracte de concesiune până la 15 iunie 2004. Am aprobat o hotărâre a Guvernului corespunzătoare în luna ianuarie 2004. Pentru segmentele cu contracte de subconcesiune nu vom impune investitorilor obligații de a păstra angajații. Angajații care nu sunt preluați de către investitori vor fi concediați de către Societatea Națională a Căilor Ferate Române — S.A. până la data intrării în vigoare a contractului de subconcesiune, dar nu mai târziu de sfârșitul lunii iunie 2004. Vom continua reducerea personalului în companiile feroviare cu 8.000 de angajați în perioada ianuarie—septembrie 2004. Pentru îmbunătățirea performanței financiare a căilor ferate am crescut prețul biletelor de călători cu 6,3% la 15 februarie 2004 și îl vom crește cu încă 6% pe 15 iulie 2004. Am crescut, de asemenea, tariful de transport mărfuri cu 10% la 1 martie 2004 și cu alte 10% la 1 iulie 2004. Până la 1 iulie 2004 vom finaliza externalizarea serviciilor de mesagerie CFR către o companie privată, care se așteaptă să aibă ca rezultat economii de aproximativ 200 miliarde lei. Bugetele companiilor de căi ferate pentru anul 2004 vor fi rectificate pentru a asigura faptul că pierderile operaționale, precum și obligațiile către utilități și către bugetul general consolidat sunt în totalitate acoperite de subvențiile bugetare alocate. De asemenea, companiile de căi ferate vor continua privatizarea a 4 filiale, precum și vânzarea activelor nefolosite în activitatea de bază.

33. Vom implementa un plan de restructurare ambițios în sectorul minier. Am aprobat și am publicat pe 28 mai 2004 o strategie pentru restructurarea sectorului minier în perioada 2004—2010, care a fost elaborată în cooperare cu Banca Mondială și care respectă criteriile UE privind protecția mediului (precondiție). Strategia stabilește calendare detaliate pentru minele ce urmează a fi privatizate sau închise, reducerile de personal necesare pentru fiecare mină, precum și programe pentru rezolvarea problemelor sociale în regiunile afectate. De asemenea, strategia include un plan de acțiune pe anul 2004, cu planuri de reducere a personalului și lista minelor care vor fi închise și o decizie de închidere a 30 de mine până la 30 iunie 2004. În conformitate cu această strategie, 4.000 de angajați din sectorul minier urmează să fie disponibilizați până la 30 iunie 2004 (precondiție) și alți 4.000 de angajați până la data de

30 septembrie 2004 (criteriu de performanță structurală). Bugetele companiilor din sectorul minier pentru anul 2004 vor fi rectificate pentru a asigura faptul că pierderile operaționale rămase sunt în totalitate acoperite prin subvențiile alocate de la buget, inclusiv obligațiile la utilități și obligațiile către bugetul general consolidat.

34. Ca parte a planurilor noastre de a spori eficiența planurilor de cheltuieli cu autostrăzi pe termen mediu, cooperăm cu Banca Mondială pentru a evalua suportabilitatea generală a programului. Anterior finalizării contractelor pentru autostrăzi, aflate în prezent în negociere, vom solicita asistență Băncii Mondiale cu privire la următoarele aspecte:

- un raport al unui consultant, finanțat de Banca Mondială, care să evalueze prețurile unitare și aranjamentele financiare ale proiectului Autostrăzii Borș—Brașov;

- am solicitat Băncii Mondiale să pregătească până la sfârșitul lunii iulie 2004, în consultare cu BERD, o evaluare a priorităților și a celui mai bun traseu de construcție a autostrăzii. Acest studiu va aborda, de asemenea, suportabilitatea generală și împărțirea riscului în cadrul proiectelor de parteneriat public-privat planificate pentru Autostrada Brașov—București, precum și opțiunile de relicitare a acestora;

- analiza, pregătită în consultare cu Comisia Europeană și cu alte părți implicate, a implementării legislației în domeniul achizițiilor, inclusiv normele relevante, utilizate pentru acordarea proiectelor mari de infrastructură, precum și a liniilor directe pentru acordarea contractelor de acest tip în viitor;

- în urma elaborării acestor rapoarte, vom consulta Fondul cu privire la sustenabilitatea fiscală a programului general de construcție a autostrăzilor, inclusiv cu privire la posibilitatea de a relua licitația, retrasarea și etapizarea programului de autostrăzi, anterior finalizării proiectelor existente, aflate în pregătire;

- vom limita cheltuielile pentru construcția de autostrăzi (inclusiv cheltuielile din contractele și proiectele de parteneriat public-privat, Proiectul Bechtel și proiectele finanțate cu garanții extrabugetare) la 260 milioane euro în anul 2004.

35. Eforturile noastre pentru finalizarea privatizării în sectorul bancar vor continua. Am decis în luna aprilie 2004 asupra calendarului pentru privatizarea Casei de Economii și Consemnațiuni — C.E.C. — S.A., banca de economii a statului, în vederea finalizării acestei privatizări în anul 2005. În plus, vom anunța licitația pentru un consultant de privatizare al Casei de Economii și Consemnațiuni — C.E.C. — S.A., până la sfârșitul lunii mai 2004. De asemenea, vom finaliza negocierile cu BERD și CFI pentru achiziționarea pachetului de acțiuni al B.C.R., până la sfârșitul lunii iunie 2004 (precondiție).

36. Vom implementa o serie de măsuri pentru îmbunătățirea transparenței și responsabilității în sectorul întreprinderilor de stat: (i) Guvernul va decide până la sfârșitul lunii martie 2004 (precondiție) ca toate cele 72 de întreprinderi de stat monitorizate să își publice pe paginile web ale ministerelor de resort declarațiile de venituri auditate independent, începând cu conturile pentru anul 2003; în același sens vom publica și rezultatele financiare trimestriale (neauditate) pe aceste pagini web; (ii) vom continua publicarea în mod regulat, pe Internet, a rapoartelor referitoare la ajutorul de stat, inclusiv subvențiile sub formă de arierate; (iii) standardele de contabilitate acceptate pe plan internațional vor fi integral obligatorii începând cu anul 2005 pentru toți agenții economici care depășesc o anumită mărime.

F. Politica monetară și aspecte bancare

37. B.N.R. se va concentra în continuare pe reducerea inflației la o singură cifră, gestionând în același timp tranziția politicii monetare la un nou regim. Noua lege privind statutul B.N.R., care urmează să fie aprobată până la sfârșitul lunii iunie 2004 (precondiție), va asigura independența acesteia în conformitate cu acquisul UE relevant și va face ca stabilitatea prețurilor să fie obiectivul primar al politicii monetare a B.N.R. Aceasta, împreună cu progresele pe care le-am înregistrat în prognozarea inflației și în elaborarea procedurilor referitoare la transparență și responsabilitate, va furniza premisele legale, tehnice și instituționale necesare pentru implementarea graduală a țintirii

inflației. Noul regim va avea în vedere faptul că efectul cursului de schimb asupra prețurilor domină încă modificările ratei dobânzii în determinarea evoluției inflației. Cu inflația stabilizată ferm la nivelul unei singure cifre și îmbunătățirea transmisiei prin canalul dobânzilor, responsabilitatea acțiunilor de politică monetară se va transfera treptat către rata dobânzii.

38. În anul 2004 politica monetară va continua să aplice regimul actual. B.N.R. va continua să ghideze cursul de schimb pe un traseu consecvent obiectivului de inflație și unei aprecieri reale modeste față de noul coș de 75/25 euro-dolar, în concordanță cu efectul Balassa—Samuelson estimat. Această politică combină flexibilitatea substanțială a cursului de schimb pe termen scurt cu ghidarea în vederea stabilizării inflației într-un orizont de timp mai lung. Politicile fiscală și salarială restrictive, așa cum au fost prezentate mai sus, vor facilita îmbunătățirea deficitului contului curent extern, permițând B.N.R. să se concentreze asupra dezinflației. Vom începe să reducem gradual rata dobânzii de referință după ce vom fi siguri că procesul de dezinflație și deficitul de cont curent sunt înscrise ferm pe traiectoria dorită. Vom continua cu liberalizarea depozitelor în lei ale nerezidenților la băncile locale, atunci când diferențialul ratei dobânzii dintre piața internă și piețele externe nu va crea oportunități pentru intrări de volum mare cu potențial destabilizator.

39. B.N.R. va continua să monitorizeze creșterea creditului și să implementeze măsuri decisive pentru limitarea acestuia, după cum va fi necesar, din motive atât macroeconomice, cât și prudențiale. În condițiile în care creșterea rapidă a creditului nu se va atenua ca urmare a măsurilor de restrângere a eligibilității introduse în luna februarie 2004, vom introduce raportarea obligatorie de către bănci și instituții nebancare către biroul de credit nou-înființat și vom avea în vedere alte măsuri pentru limitarea creșterii creditului, inclusiv prin creșterea rezervelor minime obligatorii pentru sursele de finanțare în valută. Începând cu 1 septembrie 2004, Centrala riscurilor bancare din cadrul B.N.R. își va extinde baza de date și pentru creditele neperformante mai mici de 200 milioane lei, încă nemonitorizate. Întrucât companiile de asigurări au asigurat mai mult de jumătate din portofoliul de credite pentru persoanele fizice al băncilor, Comisia de Supraveghere a Asiguraților va monitoriza stabilirea primelor și reasigurarea riscului respectiv de către companiile de asigurare. Mai mult, pentru protecția consumatorilor vom adopta o lege care să solicite tuturor furnizorilor de credite de consum dezvăluirea condițiilor reale de creditare și a riscurilor.

G. Aspecte de guvernare, climatul de afaceri și piața muncii

40. Eforturile noastre pentru întărirea administrației publice, eliminarea corupției și îmbunătățirea climatului de afaceri vor continua în strânsă cooperare cu UE și cu Banca Mondială.

41. Intensificăm eforturile noastre de a îmbunătăți funcționarea sistemului judiciar. Până la sfârșitul lunii iunie 2004 vom aproba legi cu privire la organizarea sistemului judiciar, statutul magistraților și al Consiliului Suprem al Magistraturii sub forma unui pachet unic și coerent (precondiție), după consultarea Comisiei Europene, Băncii Mondiale și a altor părți implicate. Noile legi vor întări rolul Consiliului Suprem al Magistraturii ca garant al independenței sistemului judiciar. În particular, noile legi vor stabili autoritatea deplină a Consiliului Suprem al Magistraturii în ceea ce privește recrutarea, perfecționarea și carierele profesionale ale judecătorilor, precum și luarea măsurilor în acțiunile disciplinare în sistemul judiciar (cea mai mare parte dintre aceste puteri a fost până acum sub autoritatea Ministerului Justiției). Fiind eliminată procedura de recurs extraordinar de către procurorul general pentru cazurile civile, am transmis Parlamentului pe 1 aprilie 2004 legislația privind eliminarea recursului extraordinar pentru toate celelalte cazuri (precondiție). Vom asigura aprobarea acestei legislații până la 20 iulie 2004 (criteriu de performanță structurală). Mai mult, în consultare cu Banca Mondială, vom analiza problema duratei excesive a procedurilor judecătorești în cazurile civile și comerciale, în special în cazurile de restituire și faliment, și vom decide până la

1 octombrie 2004 înființarea unui sistem de monitorizare în conformitate cu legea.

42. În cooperare cu Banca Mondială vom întări legislația privind declararea bunurilor de către oficialii Guvernului, parlamentari și rudele apropiate (în particular, cerințele de evaluare și de transparență). Această nouă legislație: va îmbunătăți transparența declarării averilor inclusiv pentru categoriile privind activele deținute, majorează aria de acoperire a declarației și la candidații pentru funcții publice și reduce pragurile de raportare. Legislația a fost aprobată în luna mai 2004 (precondiție); cel din urmă este un criteriu de performanță structurală pentru sfârșitul lunii iunie 2004. Mai mult, vom explora posibilitatea înființării de birouri speciale în fiecare minister responsabil pentru verificarea declarației de avere pentru toate persoanele implicate în procesul decizional și vom lua o decizie până la sfârșitul lunii iunie 2004.

43. Vom asigura resurse suplimentare pentru Parchetul Național Anticorupție (PNA) în anul 2004. În particular, vom crește numărul de procurori PNA (în prezent 95) cu aproximativ 50%. PNA va acorda o mai mare prioritate în investigarea și judecarea marii corupții. În plus, vom aproba până la sfârșitul lunii ianuarie 2005 legislația care amendează art. 24 alin. 2 din Legea privind responsabilitatea ministerială (Legea nr. 115/1999), prin care s-a acordat imunitate și foștilor membri ai Guvernului.

44. În cooperare cu Banca Mondială vom evalua impactul noului Cod al muncii asupra pieței muncii și angajării și îl vom amenda corespunzător în vederea păstrării flexibilității pieței muncii. Revizuirea comprehensivă a Codului muncii la începutul anului 2005 va soluționa, în vederea abordării, îngrijorările exprimate de patronate, printre care fondul de garantare a salariilor, reglementări cu privire la angajare, concediere și birocrație. Revizuirea generală a Codului muncii va fi agreată de către Banca Mondială, în cadrul acquisului UE, și va fi transmis la Parlament până la sfârșitul lunii martie 2005. Respectivul criteriu de performanță structurală va fi stabilit la momentul celei de-a doua sau de-a treia analize în cadrul programului.

III. MONITORIZAREA PROGRAMULUI

45. Programul va fi monitorizat pe baza criteriilor de performanță și a țintelor indicative, după cum este descris în continuare. Programul va fi analizat trimestrial de Fond, pe perioada aranjamentului stand-by (mai 2004—mai 2006). Pe lângă principalii indicatori financiari de performanță, analizele vor urmări evaluarea progresului în implementarea elementelor structurale ale programului, în particular, pe acelea care privesc ajustarea prețurilor la energie, disciplina salarială, reducerea arieratelor și măsuri graduale de privatizare a întreprinderilor de stat mari rămase, incluzând Societatea Națională a Petrolului „Petrom” — S.A. Acordul asupra bugetului corespunzător anilor 2005 și 2006, deciziile privind salariul minim și programul privind numărul de personal și politica salarială la întreprinderile de stat vor fi o condiție pentru finalizarea analizei.

46. Criteriile cantitative de performanță sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale pentru activele interne nete ale B.N.R.; (ii) plafoane trimestriale asupra activelor externe nete ale B.N.R.; (iii) plafoane trimestriale pentru deficitul bugetului general consolidat; (iv) plafoane trimestriale pentru fondul nominal de salarii cumulat în cadrul întreprinderilor de stat monitorizate; (v) plafoane trimestriale la ratele de colectare pentru 4 utilități; (vi) plafoane trimestriale la garanțiile interne emise de Guvern conform legii datoriei publice și altor legi, excluzând garanțiile de promovare a exportului; (vii) plafoane trimestriale pentru contractarea sau garantarea de către Guvern a datoriei externe neconcesionale; (viii) plafoane trimestriale la arieratele celor (452) mai mari debitori privați la bugetul de stat și cele 4 fonduri de asigurări sociale; și (ix) un criteriu continuu de performanță de neacumulare de arierate la plăți externe.

47. Țintele indicative în cadrul programului sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale pentru finanțarea totală a sectorului public; (ii) plafoane trimestriale pentru arieratele întreprinderilor de stat monitorizate la bugetul general consolidat; (iii) plafoane trimestriale

pentru expunerea băncilor comerciale față de întreprinderile de stat; (iv) limite minime la ratele de colectare pentru electricitate și energie termică pentru Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. și unitățile externalizate; și (v) plafoane trimestriale separate cu privire la ratele de colectare ale Societății Comerciale „Distrigaz Nord” — S.A. și Societății Comerciale „Distrigaz Sud” — S.A. Cea de-a doua analiză va examina fezabilitatea convertirii

plafonului cu privire la finanțarea totală a sectorului public în criteriu de performanță.

48. Toate criteriile cantitative de performanță sunt specificate în tabelul nr. 1; lista condițiilor, a criteriilor structurale de performanță și a obiectivelor structurale este specificată în tabelul nr. 2. Principalele definiții sunt prezentate în MTI.

MEMORANDUM TEHNIC DE ÎNȚELEGERE PENTRU ARANJAMENTUL STAND-BY

I. Plafoane pentru activele interne nete medii ale B.N.R.

Activele interne nete medii ale B.N.R. sunt definite ca diferența dintre baza monetară medie (așa cum este definită mai jos) și media activelor externe nete (așa cum sunt definite în secțiunea a II-a a acestui memorandum), ambele exprimate în moneda națională.

Baza monetară medie este definită ca suma dintre cantitatea medie de monedă aflată în circulație, în afara B.N.R., și media depozitelor (rezerve obligatorii plus suplimentare) ale băncilor comerciale la B.N.R., pentru luna indicată. Depozitele băncilor comerciale exclud rezervele obligatorii și rezervele suplimentare în valută pentru depozitele în valută. Datele privind baza monetară vor fi monitorizate pe baza indicatorilor zilnici ai B.N.R., care vor fi transmise săptămânal la Fond de către B.N.R. Stocul bazei monetare medii la sfârșitul lunii martie 2004 a fost de 111.778 miliarde lei.

Datele raportate pentru baza monetară medie vor fi ajustate în următoarele condiții:

1. dacă rezervele obligatorii vor crește/descrește de la 18% pentru toate rezervele obligatorii păstrate în lei, datele raportate privind baza monetară vor crește/descrește cu produsul dintre modificarea rezervelor minime obligatorii și a depozitelor programate pentru care rezervele obligatorii sunt constituite în lei. Nivelul depozitelor programate este de 242.609 miliarde lei pentru luna iunie 2004, 258.598 miliarde lei pentru luna septembrie 2004 și 293.672 miliarde lei pentru luna decembrie 2004;

2. datele raportate pentru baza monetară vor fi diminuate cu scăderea rezervelor efective față de rezervele obligatorii ale fiecărei bănci, măsurate de la data de 24 a lunii anterioare până la data de 23 a lunii-test, după cum este specificat în regulamentul relevant al B.N.R.

Stocurile activelor externe nete medii vor fi convertite în lei, în scopul calculării activelor interne nete medii, la cursurile de schimb medii lunare leu/dolar S.U.A., stabilite prin consultări cu personalul Fondului. Stocul mediu al activelor externe nete este definit ca media activelor externe nete zilnice, așa cum sunt definite în secțiunea a II-a. Limitele vor fi monitorizate pe baza datelor zilnice din conturile B.N.R., furnizate săptămânal Fondului de către B.N.R. Nivelul activelor interne nete medii în luna martie 2004 a fost de -122.235 miliarde lei.

Plafonul pentru activele interne nete medii ale B.N.R. va fi ajustat în următoarele condiții:

1. în sensul reducerii (creșterii) în mod proporțional, pentru fracțiunea din luna în care finanțarea externă brută depășește (se reduce față de) nivelurile programate, specificate în secțiunea a II-a, cu echivalentul în lei al excesului la care s-a făcut referire (diminuarea);

2. pentru orice modificare în rezervele minime obligatorii, așa cum este descris mai sus. Înainte de a efectua orice astfel de modificare, B.N.R. se va consulta cu personalul Fondului;

3. în sensul creșterii (reducerii), cu echivalentul în lei al scăderii (creșterii) stocului de certificate de trezorerie denuminate în valută (cumulat de la sfârșitul lunii martie 2004);

4. în sensul reducerii, cu echivalentul în lei al creșterii veniturilor în valută obținute din privatizări mari (preț de vânzare

de peste 10 milioane dolari S.U.A.) (cumulat de la sfârșitul lunii martie 2004), excluzând încasările rezultate în urma vânzării B.C.R., după cum este specificat în secțiunea a II-a;

5. în sensul reducerii, cu scăderea rezervelor efective față de rezervele obligatorii ale fiecărei bănci.

II. Ținte pentru nivelul minim al activelor externe nete ale B.N.R.

Activele externe nete ale B.N.R. reprezintă diferența dintre activele de rezervă și pasivele externe. Pentru scopurile programului, activele de rezervă sunt definite ca aurul monetar, disponibilitățile de DST, orice poziție de rezervă la Fond și disponibilitățile de valută ale B.N.R. în monede convertibile. Din rezervele brute se exclud activele pe termen lung, redepozitele B.N.R. la băncile comerciale, orice active în monede neconvertibile, activele de rezervă grevate, activele de rezervă depuse drept colateral pentru creditele externe, activele de rezervă angajate prin contracte forward și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la prețul contabil de 407 dolari S.U.A. pe uncie, iar disponibilitățile DST la 1,48597 dolari S.U.A. pe DST. Stocurile de active externe nete sunt măsurate în ultima zi lucrătoare a lunii respective.

Pentru scopurile programului, pasivele externe sunt definite ca împrumut, depozit, operațiuni de swap (inclusiv orice cantitate din aurul B.N.R. folosit drept garanție), și pasive forward ale B.N.R. în monede convertibile, inclusiv depozitele în valută la B.N.R. ale băncilor comerciale rezidente; cumpărări de la Fond; împrumuturi de pe piețele internaționale de capital; creditele „punte” de la Banca Reglementelor Internaționale, bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare, indiferent de scadența lor.

Toate activele și pasivele denuminate în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., vor fi convertite la cursurile de schimb corespunzătoare față de dolarul S.U.A. din 31 decembrie 2003. Toate modificările cu privire la definirea sau la evaluarea activelor ori pasivelor, precum și detaliile despre operațiunile privind vânzări, cumpărări sau operațiuni swap cu aur vor fi, de asemenea, comunicate experților Fondului.

Activele externe nete ale B.N.R. vor fi ajustate:

(i) în sensul creșterii/scăderii cu 100% din depășirea/reducerea finanțării externe brute¹⁾ față de nivelurile programate cumulat de la sfârșitul lunii martie 2004, după cum urmează:

Lunie 2004:	756,87 milioane dolari S.U.A.;
Septembrie 2004:	756,87 milioane dolari S.U.A.;
Decembrie 2004:	756,87 milioane dolari S.U.A.;

(ii) prin modificarea în stocul certificatelor de trezorerie ale Ministerului Finanțelor Publice denuminate în valută, inclusiv cele emise pentru restructurare bancară (pe baza cumulată de la sfârșitul lunii martie 2004). Stocul rămas la 31 martie 2004 a fost de 450,891 milioane dolari S.U.A., evaluat la cursurile de schimb ale programului;

(iii) în sensul creșterii, cu suma veniturilor în valută obținute din privatizări mari (preț de vânzare peste 10 milioane dolari S.U.A.) (cumulat de la sfârșitul lunii martie 2004), excluzând sumele obținute din vânzarea B.C.R., care au fost deja incluse în țintă.

¹⁾ *Finanțarea externă* este definită ca intrări de credite acordate Guvernului pentru susținerea balanței de plăți, cu o scadență mai mare de un an, de la creditorii multilaterali și bilaterali, precum și resurse cu o scadență mai mare de un an obținute de Guvern de pe piețele internaționale de capital. Acestea exclud utilizarea resurselor Fondului.

Activele externe nete vor fi monitorizate pe baza situației monetare. Datele zilnice vor fi utilizate în continuare pentru a calcula media activelor externe nete. Toate datele sunt furnizate de către B.N.R. Activele externe nete au fost 7.304 milioane USD la sfârșitul lunii martie 2004.

III. Plafoane pentru deficitul cumulat al bugetului general consolidat

Bugetul general consolidat include bugetul de stat, bugetele autorităților locale, fondurile de asigurări sociale²⁾; Fondul special pentru modernizarea drumurilor, Fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic, Fondul special de reasigurare, Autoritatea pentru valorificarea activelor statului (AVAS)³⁾, Fondul pentru dezvoltarea agriculturii românești, Regia Autonomă „Administrația Națională a Drumurilor” (AND), alte fonduri extrabugetare administrate de M.F.P. sau de alte ministere și agenții din afara cadrului bugetar; alte operațiuni extrabugetare ale ministerelor, finanțate prin împrumuturi externe, și fondurile de contrapartidă create din încasările din împrumuturi externe. Orice alte fonduri noi, create pe perioada derulării programului, în scopul realizării de operațiuni de natură fiscală, așa cum sunt definite în „Manualul pentru statistica finanțelor publice” al Fondului, vor fi încorporate în definiția bugetului general consolidat.

În cadrul programului, deficitul bugetului general consolidat va fi calculat pe baza datelor privind veniturile și cheltuielile furnizate de M.F.P. și, de asemenea, pe baza datelor „înregistrate sub linie”, ceea ce reprezintă suma finanțării externe și interne a bugetului, precum și veniturile din privatizare obținute de toate entitățile bugetului general consolidat și veniturile din recuperarea activelor bancare de către AVAS. Vor fi întreprinse toate eforturile pentru armonizarea calculului deficitului bugetar de „sub” și de „deasupra liniei”. Totuși, dacă aceste eforturi nu se vor concretiza în eliminarea discrepanțelor, pentru scopurile programului se va utiliza valoarea mai mare a deficitului bugetar.

Pentru scopurile programului, valoarea creditului net al sistemului bancar către bugetul general consolidat este definită ca totalitatea creanțelor sistemului bancar asupra bugetului general consolidat minus valoarea totală a depozitelor bugetului general consolidat deținute în sistemul bancar. Soldul creditului în valută către buget la 31 decembrie 2003 va fi convertit în dolari S.U.A., la cursul de schimb valabil la sfârșitul lunii decembrie 2003, și din dolari S.U.A. în lei, la cursurile de schimb determinate prin consultări cu experții Fondului. Valoarea creditului în valută nou-acordat în anul 2004 va fi evaluată la cursurile valutare specificate prin consultări cu experții Fondului. Împrumuturile guvernamentale către bănci la o rată a dobânzii mai mică decât rata de referință a B.N.R., pentru a finanța subîmprumuturile agenților economici, sunt excluse din depozitele guvernamentale; o listă convenită a conturilor care urmează să fie tratate ca depozite guvernamentale, în scopurile programului, este prezentată în „Aide memoire-ul FAD Romania: măsurarea deficitului fiscal”, partea a II-a, anexa nr. 11, din februarie 1994.

IV. Plafoane pentru fondul de salarii agregat al întreprinderilor de stat monitorizate

Lista celor 72 de întreprinderi de stat, ale căror salarii urmează să fie monitorizate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2001, este menționată în Hotărârea Guvernului nr. 393/2004.

Fondul de salarii va fi ajustat după cum urmează:

- (i) în sensul scăderii, cu suma economiilor datorate „externalizării” (definită ca desprindere a unei unități sau transferul acesteia la o altă entitate ori transferurile temporare/permanente ale angajaților, atunci când dimensiunea acestor transferuri depășește 100 de angajați lunar). În fiecare lună economiile din externalizare vor fi calculate, pentru fiecare companie, ca

produs între numărul de salariați externalizați până la momentul respectiv și salariul mediu brut la nivelul companiei;

- (ii) în sensul scăderii, dacă o societate se privatizează, cu fondul de salarii al respectivei companii, prevăzut în buget, începând cu luna în care a fost semnat contractul de privatizare.

Fondurile de salarii vor fi măsurate lunar, pe bază cumulată, la nivelul diferitelor sectoare. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale își va asuma responsabilitatea colectării datelor de la diferite ministere (regii autonome și companii naționale) și AVAS (societăți comerciale) și va raporta lunar Fondului nivelul fondurilor de salarii și numărul de salariați pentru fiecare dintre întreprinderile monitorizate (inclusiv cifrele agregate pentru fiecare ministere și pentru totalul general). Reducerea de personal rezultată din toate formele de externalizare va fi raportată în coloana „externalizări” a respectivelor tabele, cu o notă de subsol, dacă este necesar.

V. Plafoane referitoare la stocul de arierate ale întreprinderilor la bugetul de stat și al celor 4 fonduri de asigurări sociale

Plafonul se aplică stocului rămas de arierate ale celor 452 de companii private (privatizate în totalitate sau prin participarea statului cu mai puțin de 50%) monitorizate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF). Aceste 452 de companii sunt un subset al celor 549 de companii (private și de stat) cu cele mai mari arierate la bugetul de stat și la cele 4 fonduri de asigurări sociale la 31 decembrie 2003. Datele referitoare la stocul de arierate ale acestor 549 de companii sunt publicate trimestrial pe pagina de Internet a M.F.P. (cu o defalcare pe arieratele bugetului de stat și pentru fiecare dintre cele 4 fonduri de asigurări sociale; separat pentru stocul de arierate, cu și fără dobândă și penalități). Setul complet de date este furnizat lunar experților Fondului, cu cel mult 35 de zile calendaristice după sfârșitul lunii respective. Criteriul de performanță se referă la stocul de arierate fără dobânzi și penalități. Schimbările în stocul de arierate datorită anulării arieraților nu vor fi reflectate în datele folosite pentru măsurarea stocului de arierate din cadrul programului. Experții Fondului vor fi informați asupra fiecărei companii în ceea ce privește anulările de arierate, în maximum 5 zile lucrătoare de la data aprobării anulării. Pentru schimbările din setul companiilor monitorizate, țintele vor fi ajustate descendent/ascendent prin suma de arierate ale companiilor șterse/adăugate în set. În mod specific, în cazul privatizării unei companii în întregime cu capital de stat sau a unei companii din lista la care se face referire mai sus, dintre cele 549 de companii, compania respectivă va fi adăugată pe lista companiilor private (pentru baza de date, precum și pentru viitoarele date-test) la care se aplică criteriul de performanță. Aceste companii vor fi adăugate pe listă în momentul semnăturii finale a contractului de privatizare. În cazul inițierii procedurilor de faliment împotriva unei companii dintre cele 452 de companii din lista la care se face referire mai sus, compania respectivă va fi ștersă de pe lista (pentru baza de date ca și pentru datele-test ulterioare) pentru care se aplică criteriul de performanță. Aceste companii vor fi șterse de pe listă în momentul în care se transmite tribunalului cererea de deschidere a procedurii de faliment. Stocul de arierate la sfârșitul lunii martie 2004 a fost de 54.866 miliarde lei.

VI. Ținte indicative pentru plafoanele privind arieratele întreprinderilor de stat monitorizate către bugetul de stat și cele 4 fonduri de asigurări sociale

Plafonul se aplică stocului de arierate rămas pentru setul de 72 de întreprinderi de stat monitorizate, ale căror arierate urmează să fie monitorizate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2001 și Hotărârea Guvernului nr. 393/2004. Prin

²⁾ Acestea includ Fondul asigurărilor sociale de stat, Fondul pentru accidente de muncă, Fondul de șomaj și Fondul asigurărilor sociale de sănătate.

³⁾ AVAS a rezultat din fuziunea Autorității de Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului (APAPS) și a Agenției de Valorificare a Activelor Bancare (AVAB) la data de 1 mai 2004. Înaintea acestei fuziuni APAPS a fost o componentă a bugetului general consolidat, în timp ce AVAB nu.

ordonanța menționată *arieratele* sunt definite ca sume care nu au fost plătite la termenele scadente stipulate explicit în contracte sau, dacă un asemenea termen nu există, la 30 de zile după ce serviciile/produsele au fost furnizate. Raportarea arieratelor va conține următoarele subcategorii: la bugetul de stat, la bugetul de asigurări sociale, la bugetele locale, la fondurile speciale și pentru alți creditori. Arieratele către bugetul general consolidat sunt definite ca suma primelor 4 categorii. Sumele reflectând arieratele fiscale, excluzând penalitățile, vor fi raportate separat. Pentru arieratele care au fost eşalonate/anulate, sumele reeşalonate/anulate (incluzând penalitățile) nu vor fi calculate ca reducere de arierate și urmează să fie raportate. Raportul va include o defalcare a arieratelor pentru cei mai mari 10 creditori pentru fiecare companie. Raportul va mai include, de asemenea, date referitoare la obligațiile pentru fiecare companie monitorizată, după cum este specificat în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2001 și în Hotărârea Guvernului nr. 393/2004. Pentru schimbările din setul de companii monitorizate datorită privatizării sau inițierii procedurilor de faliment, țintele vor fi ajustate descendent/ascendent prin suma de arierate ale companiilor șterse/adăugate setului. Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar experților Fondului de către M.F.P., în cel mult 35 de zile calendaristice după sfârșitul lunii respective. Stocul de arierate la sfârșitul lunii martie 2004 a fost de 42.262 miliarde lei.

VII. Limite minime privind ratele de colectare agregate cumulate pentru Societatea Comercială „Distrigaz Sud” — S.A., Societatea Comercială „Distrigaz Nord” — S.A., Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A. și Societatea Comercială „Electrică” — S.A.

Se vor stabili limite minime pentru ratele de încasări cumulate ale următoarelor companii:

— rata combinată (criteriu de performanță) pentru societățile comerciale Distrigaz Nord și Distrigaz Sud (ținte indicative pentru ratele de încasare ale fiecărei companii);

— rata combinată pentru încasările Societății Comerciale „Termoelectrică” — S.A., inclusiv pentru unitățile de producție transferate la autoritățile locale (criteriu de performanță), atât pentru energie termică, cât și pentru energie electrică. Vor fi stabilite ținte indicative pentru ratele de încasare la: (i) electricitate, atât pentru Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A., cât și pentru unitățile de producție transferate la autoritățile locale; (ii) energia termică furnizată de Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A.; (iii) energia termică a unităților transferate;

— rata de încasare pentru Societatea Comercială „Electrică” — S.A. (criteriu de performanță).

Limitele pentru ratele de colectare sunt definite după cum urmează:

(i) Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A. și unitățile de la autoritățile locale (sectorul termic), Societatea Comercială „Distrigaz Nord” — S.A. și Societatea Comercială „Distrigaz Sud” — S.A.: facturile pentru energia termică și gaze naturale sunt luate în calcul devansat cu o lună. Definiția ratei de încasare mobile pe 12 luni $c(m)$ pentru luna $m = 1,2...12$:

$$c(m) = \frac{\text{suma [încasări pentru energia termică (m): încasări pentru energia termică (m-12)]}}{\text{suma [valori facturate pentru energia termică (m-1): valori facturate pentru energia termică (m-13)]}}$$

(ii) Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A. și unitățile de la autoritățile locale (sectorul de energie electrică); Societatea Comercială „Electrică” — S.A.: definiția ratei de încasare mobile pe 12 luni $c(m)$ pentru luna $m = 1,2...12$:

$$c(m) = \frac{\text{suma [încasări pentru energia electrică (m): încasări pentru energia electrică (m-12)]}}{\text{suma [valori facturate pentru energia electrică (m): valori facturate pentru energia electrică (m-12)]}}$$

Utilizându-se aceste definiții, ratele de încasare la sfârșitul lunii decembrie 2003 au fost de 87,9 pentru Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A. și unitățile externalizate, 98,1 pentru

Societatea Comercială „Electrică” — S.A. și 98,8 pentru cele două companii de distribuție a gazelor naturale.

Datele pentru aceste companii vor fi colectate de Ministerul Economiei și Comerțului și raportate lunar Fondului. Veniturile rezultate din acțiunile obținute în urma conversiei datoriilor nu vor fi incluse în încasări, cu excepția cazului în care aceste acțiuni sunt vândute pentru numerar. Ministerul Economiei și Comerțului va include în acest raport și datele cu privire la valorile facturate și încasate, înregistrate de Societatea Comercială „Distrigaz Nord” — S.A., Societatea Comercială „Distrigaz Sud” — S.A., Societatea Comercială „Electrică” — S.A. și Societatea Comercială „Termoelectrică” — S.A., precum și informații cu privire la posibilele deconectări și reconectări pentru următoarele companii: a) industriale; b) termice:

a) Societatea Comercială „Siderurgică” — S.A., Societatea Comercială „COS” — S.A. Târgoviște, Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala „Roșiamin” Roșia Montană — S.A., Societatea Comercială „Moldomin” — S.A., Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala Bălan — S.A., Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare — S.A., Societatea Comercială „Industria Sârmei” — S.A. Câmpia Turzii, Societatea Comercială „Gavazzi Steel” — S.A., Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala „Arieșmin” Baia de Arieș — S.A., Societatea Comercială „Turnu” — S.A., Societatea Comercială „Combinatul de Utilaj Greu” Cluj — S.A., Societatea Comercială „Apaterm” — S.A. Galați, Societatea Comercială „Tractorul UTB” — S.A., Societatea Comercială „Chimcomplex” — S.A. Onești, Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala „Bradmin” — S.A., Apa Nova București — S.A. (R.G.A.B.), Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala „Certej” — S.A., Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” — S.A. Deva Filiala Poiana Ruscă „Teliuc” — S.A., Societatea Comercială „Siderca” — S.A., Societatea Comercială „Electrocarbon” — S.A., Societatea Comercială „Tepro” — S.A. Iași, Societatea Comercială „Nitramonia” — S.A., Societatea Comercială „Viromet” — S.A., Societatea Comercială „Amonil” — S.A. Slobozia, Societatea Comercială „Oltchim” — S.A. Râmnicu Vâlcea, Societatea Comercială „Sere Codlea” — S.A., Societatea Comercială „Uzinele Sodice Govora” — S.A., Societatea Comercială „Republica” — S.A., Fabrica de Zahăr „Bod” — S.A., Societatea Comercială „Stirom” — S.A. București, Societatea Comercială „Danubiana” — S.A., Societatea Comercială „Gerom” — S.A. Buzău, Societatea Comercială „Colorom” — S.A. Codlea, Societatea Comercială „Roman” — S.A. Brașov, Compania Națională „Romarm” — S.A. București Filiala Societatea Comercială „Metrom” — S.A., Compania Națională „Romarm” — S.A. București Filiala Societatea Comercială „Carfil” — S.A., Societatea Comercială „Stiaz” — S.A. Azuga, Societatea Comercială „Faur” — S.A. București, Societatea Comercială „Upsom” — S.A. Ocna Mureș, Societatea Comercială „Bicapa” — S.A. Târgoviște, Societatea Comercială „Stipo” — S.A. Dorohoi, Societatea Comercială „Ampellum” — S.A. Zlatna, Compania Națională „Romarm” — S.A. București Filiala Societatea Comercială Uzina Mecanică „Cugir” — S.A., Societatea Comercială „Melana Săvinești” — S.A., Societatea Comercială „Letea” — S.A. Bacău, Societatea Comercială „Rafo” — S.A. Onești, Societatea Comercială „Fortus” — S.A. Iași, Societatea Comercială „Ambro” — S.A. Suceava, Societatea Comercială „Stratusmob” — S.A. Blaj, Societatea Comercială „Sticla Turda” — S.A., Societatea Comercială „Iris” — S.A. Cluj, Societatea Comercială „Metalurgică” — S.A. Aiud;

b) Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice București, Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice Constanța, Societatea Comercială „Apaterm” — S.A. Galați, Societatea Comercială „Aptercol” — S.A. Brăila, Regia Autonomă de Termoficare Cluj-Napoca, Societatea Comercială „Citadin” — S.A. Aninoasa, Societatea Comercială „Aqua Calor” — S.A., Regia Autonomă „Energomur” Târgu Mureș, Societatea Comercială „Apaterm” — S.A. Deva, Societatea Comercială „Termica” — S.A. Botoșani, Societatea Comercială „Termoficare” — S.A. Petroșani, Societatea Comercială „Dalkia” — S.R.L. Ploiești, Societatea Comercială „Universal” — S.A. Lupeni, Societatea

Comercială „Energie Termică” — S.A. Sibiu, Societatea Comercială „Termoloc” — S.A. Bacău, Societatea Comercială „ProdiTerm” — S.A. Bistrița, Regia Autonomă de Interes Local Hunedoara, Regia Autonomă Comunală Satu Mare, Societatea Comercială „ENET” — S.A. Focșani, Societatea Comercială „CET Brăila” — S.A., Regia Autonomă „Termoficare Craiova”, Societatea Comercială „CET Govora” — S.A., Regia Autonomă Municipală Buzău, Regia Autonomă „Termo” Brașov, Societatea Comercială „Termica” — S.A. — Târgoviște, Societatea Comercială „Aquaterm” — S.A. Târgu Jiu, Societatea Comercială „Aquaterm” AG 98” — S.A. Pitești, Societatea Comercială „Goscomroman” — S.A.

De asemenea, pentru monitorizarea plăților efective în sectorul de electricitate, Ministerul Economiei și Comerțului va include în aceste raportări următoarele tabele privind plățile lunare:

a) un tabel conținând sumele facturate de către producătorii de electricitate la Societatea Comercială „Electrica” — S.A., sumele plătite de Societatea Comercială „Electrica” — S.A. generatorilor de electricitate și rata de colectare (raportul dintre cea de-a doua coloană și prima coloană). Tabelul va conține linii separate pentru sumele facturate și colectate, aferente taxei de dezvoltare, și astfel sumele facturate și colectate de Societatea Comercială „Electrica” — S.A. ar trebui să nu includă taxa de dezvoltare;

b) 4 tabele cu rate de colectare de la Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A., cuprinzând sumele facturate și încasate de la companiile distribuitoare de electricitate. Primul tabel va conține totalul sumelor facturate și încasate, tabelul al doilea va conține sumele facturate și încasate la Societatea Comercială „Electrica” — S.A., tabelul al treilea va conține sumele facturate și încasate la Societatea Comercială „Hidroelectrica” — S.A., iar tabelul al patrulea va conține sumele facturate și încasate de la alți consumatori de energie. Astfel, sumele din tabelele 2—4 ar trebui să fie corelate cu sumele din tabelul 1. Fiecare tabel ar trebui să cuprindă sumele facturate și încasate de diversele centrale, Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. și termocentralele Rovinari, Turceni, Craiova și Deva.

Pentru perioada ianuarie 2004 — aprilie 2004, aceste tabele vor fi realizate retroactiv. Începând cu luna aprilie 2004, aceste tabele vor fi incluse în raportările lunare privind ratele de colectare.

Cursul de schimb (ROL/USD) utilizat pentru calcularea creșterii anuale la producător la gaze naturale de minimum 25 USD/1.000 m³ (paragraful 23 din MPEF), la 1 ianuarie în fiecare an din perioada 2005—2007, nu va fi mai scăzut decât media cursului de schimb din luna noiembrie precedentă majorării respective.

VIII. **Plafoane pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci la bugetul general consolidat și emiterea de garanții guvernamentale interne pentru creditele bancare acordate întreprinderilor**

Plafoanele se aplică stocului cumulat al datoriei interne de la sfârșitul lunii martie 2004, nou-garantată sau preluată la bugetul general consolidat. Pentru scopurile programului, preluarea datoriei întreprinderilor către bănci la bugetul general consolidat este considerată echivalentă cu emiterea de garanții pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci. Această limită include orice împrumut a cărui dobândă este plătită sau garantată de Guvern, chiar dacă rambursarea împrumutului nu este garantată. Bugetul general consolidat este definit în secțiunea a III-a a acestui memorandum. Criteriul se aplică și la folosirea resurselor AVAS pentru recapitalizarea întreprinderilor sau drept colateral pentru împrumuturi bancare. Împrumuturile în valută vor fi convertite la cursuri de schimb contabile convenite prin consultări cu personalul Fondului.

Aceste plafoane exclud:

- contractarea sau garantarea datoriei externe, pentru care au fost stabilite limite separate în secțiunea a IX-a a acestui memorandum;
- datoria transferată în procesul de restructurare bancară, privatizare sau lichidare a întreprinderilor de stat;
- preluarea unei datorii ca rezultat al activării unei garanții sau depozit colateral.

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar Fondului de către M.F.P. Stocul garanțiilor și datoriei preluate, după cum a fost prezentat în această secțiune, a fost de 746 miliarde lei la sfârșitul lunii martie 2003.

IX. **Plafoane privind contractarea sau garantarea datoriei externe**

Plafoanele se aplică stocului cumulat pentru fiecare an al datoriei externe nou-contractate sau garantate de bugetul general consolidat. Bugetul general consolidat este definit în secțiunea a III-a a prezentului memorandum. Acest criteriu de performanță se aplică nu numai datoriei, așa cum este definită la pct. 9 din Liniile directoare ale Fondului, privind Criteriile de performanță referitoare la datoria externă, adoptate la 24 august 2000 [(Decizia Consiliului Directorilor Executivi nr. 12.274-(00/85)], ci și angajamentelor contractate sau garantate pentru care nu a fost primită valoarea. Plafoanele se aplică, de asemenea, oricărei preluări de împrumuturi la stocul datoriei, care nu au fost contractate sau garantate anterior de bugetul general consolidat. Sunt excluse din plafoane datoriile către Fond și împrumuturile „punte” de la BRI, bănci străine, guverne străine sau orice alte instituții financiare. Datoria, în limitele plafoanelor, va fi denominată în dolari S.U.A., la cursul de schimb valabil la data la care contractul de împrumut sau garanție devine efectiv. Împrumuturile considerate concesionate sunt, de asemenea, excluse din plafoane. Datoria extrabugetară include toate datoriile entităților nebugetare de la creditorii din sectorul privat, garantate de M.F.P. Împrumuturile pentru importurile de combustibili pentru Societatea Comercială „Distrigaz Sud” — S.A., Societatea Comercială „Distrigaz Nord” — S.A., Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. și cele 23 de unități producătoare de energie termică, care au fost transferate de la Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. la autoritățile locale, sunt incluse în plafoanele generale, dar sunt excluse din plafoanele pentru datoria garantată extrabugetară.

Împrumuturile concesionale sunt definite ca acele împrumuturi cu element nerambursabil de cel puțin 35% din valoarea împrumutului, utilizându-se rate de discount pentru valute specifice, pe baza ratelor de referință ale dobânzii comerciale (CIRRS) ale OCDE, în vigoare la momentul contractării sau garantării împrumutului.

Plafonul privind contractarea și garantarea datoriei externe cu maturitatea mai mare decât un an include o emisiune Eurobond în sumă de 600 milioane euro (paragraful 19 din MPEF). În cazul în care Eurobondul nu este emis sau este emis într-o sumă mai mică, plafonul se va ajusta cu valoarea neemisă, cumulat începând cu sfârșitul lunii martie, după cum urmează:

Iunie 2004	0 milioane USD;
Septembrie 2004	780 milioane USD;
Decembrie 2004	780 milioane USD

Numai pentru ajustare va fi utilizat un curs de schimb 1,3 USD/1 EUR.

Plafoanele vor fi monitorizate pe baza datelor furnizate lunar Fondului de către M.F.P. Stocul datoriei acumulat de la 1 ianuarie până la sfârșitul lunii martie 2004 a fost de 157 milioane USD, pentru datoria cu scadență mai mare de un an (nefiind nimic contractat extrabugetar), 1 milion USD pentru subplafonul datoriei cu scadența între 1 an și 3 ani (fără datoria extrabugetară), zero pentru datoria cu scadența mai mică de un an.

Neacumularea de către Guvern a aerieratelor la plăți externe va fi un criteriu de performanță monitorizat pe o bază continuă. Pentru scopurile programului, *aieratele aferente garanțiilor de stat executate* sunt definite ca plăți externe datorate pe o perioadă mai mare de 30 de zile.

X. Ținte indicative pentru plafoanele privind masa monetară

Masa monetară este definită ca fiind pasivele sistemului bancar față de sectorul nebanancar. Masa monetară include depozitele în valută ale rezidenților, dar exclude depozitele statului și ale instituțiilor monetare străine și ale altor nerezidenți. Pentru scopurile programului, depozitele care sunt exprimate în valută vor fi convertite în lei la cursurile de schimb contabile convenite prin consultări cu personalul Fondului.

Datele privind masa monetară vor fi monitorizate pe baza datelor din situația monetară lunară, care va fi furnizată lunar Fondului de către B.N.R. Stocul masei monetare la 31 martie 2004 a fost de 481.460 miliarde lei.

XI. Ținte indicative pentru plafoanele privind expunerea totală a sectorului bancar către întreprinderile de stat

Expunerea totală acoperă toate creditele, acionurile, deținerea de datorie și expunerea extrabilanțieră ale băncilor rezidente către întreprinderile de stat. De asemenea, datele privind împrumuturile vor fi raportate separat de expunerea totală.

Întreprinderi de stat sunt toate regiile autonome, societățile naționale și societățile comerciale al căror acționar majoritar este Guvernul, în sens larg, așa cum este definit în secțiunea a III-a a acestui memorandum. În scopul monitorizării, datoria în valută va fi convertită în lei la cursurile valutare leu/dolar de la sfârșitul lunii, stabilite prin consultări cu personalul Fondului. Creditul în monede convertibile, altele decât dolarul S.U.A., va fi convertit la cursurile valutare respective față de dolarul S.U.A., după cum se specifică în secțiunea a II-a a acestui memorandum. Datele referitoare la împrumuturile acordate de către sectorul bancar întreprinderilor de stat vor fi monitorizate pe baza datelor lunare furnizate de către B.N.R.

Valoarea expunerii totale, raportată la B.N.R., va include (pe baza cumulată de la sfârșitul lunii martie 2004):

- (i) expunerea către societățile în care capitalul majoritar a fost transferat sectorului privat. În acest scop, AVAS și ministerele implicate vor furniza lunar B.N.R. actualizări ale portofoliului lor;
- (ii) orice anulare de datorie sau de sume extrabilanțiere;
- (iii) orice preluare de datorie sau de elemente extrabilanțiere, de către Guvern sau de către alte instituții publice.

În plus, B.N.R. va raporta lunar date cu privire la expunerea totală a sistemului bancar către întreprinderile de stat cu un stoc mai mare de 100 miliarde lei, pentru fiecare întreprindere. Stocul de expunere a sectorului bancar către întreprinderile de stat, la cursurile de schimb menționate în program, a fost de 49.260 miliarde lei la 31 martie 2004, din care către B.C.R., 17.377 miliarde lei.

XII. Ținte indicative privind finanțarea deficitului sectorului public în sens larg

Finanțarea deficitului sectorului public este monitorizată lunar și elaborată de M.F.P., pe baza datelor furnizate de B.N.R. și C.N.V.M. Aceasta constă în finanțarea bugetului general consolidat, așa cum este definit în secțiunea a III-a, și a întreprinderilor de stat.

Finanțarea bugetului general consolidat constă în finanțarea externă netă, finanțarea nebancară și finanțarea bancară. Finanțarea externă netă cuprinde obligațiunile suverane și împrumuturile pentru susținerea balanței de plăți, finanțarea proiectelor în cadrul bugetului general consolidat, operațiunile de leasing ale ministerelor și autorităților locale, bonurile de trezorerie emise pe piața internă, deținute de nerezidenți (calculate separat în lei și în valută). Finanțarea nebancară cuprinde veniturile din privatizare (venituri totale din privatizare pentru toate componentele sectorului guvernamental, independent dacă sunt transferate la Trezoreria Statului), recuperarea activelor (încasările AVAS din valorificarea activelor transferate la bugetul consolidat), obligațiuni municipale (emise de autoritățile locale pe piața internă sau externă, calculate ca diferență între valoarea de emisiune și cea de răscumpărare pe parcursul lunii), bonuri de trezorerie și

obligațiuni deținute de către public (calculate separat în lei și în valută). *Finanțarea bancară* este definită ca totalul obligațiunilor și bonurilor de trezorerie în lei deținute de bănci, bonurilor de trezorerie și obligațiunilor în valută deținute de bănci, creditelor bancare în lei și în valută, reducerea depozitelor guvernamentale în lei (o valoare pozitivă indică o scădere a depozitelor) și reducerea depozitelor guvernamentale în valută (o valoare pozitivă indică o scădere a depozitelor).

Finanțarea întreprinderilor de stat constă în finanțarea externă netă, finanțarea bancară și acumularea de arierate. Finanțarea externă netă cuprinde obligațiunile și bonurile garantate de stat (exclusiv garanțiile expirate și incluzând garanțiile de stat pentru importurile de combustibili), obligațiunile și bonurile fără garanția statului, împrumuturile garantate de stat (exclusiv garanțiile expirate) și împrumuturile fără garanția statului. Finanțarea bancară este definită ca suma cu care se majorează creditul către întreprinderile de stat (calculat separat în lei și în valută) și descreșterea depozitelor întreprinderilor de stat (calculat separat în lei și în valută; o valoare pozitivă indică o reducere a depozitelor). Acumularea de arierate este definită ca fiind creșterea arieratelor către bugetul general consolidat pentru un grup de 72 de întreprinderi de stat monitorizate, exclusiv dobânzile și penalitățile specificate prin lege.

Fluxurile lunare de finanțare sunt approximate pe baza următoarei metodologii:

- (i) pentru stocurile în lei — variația stocurilor dintre sfârșitul lunilor respective;
- (ii) stocurile de valută exprimate în lei sunt mai întâi convertite în stocuri USD, utilizându-se cursul de schimb lei/USD de la sfârșitul lunii. După aceea variația stocurilor în USD este convertită în lei, utilizându-se cursul de schimb lunar mediu lei/USD;
- (iii) Fluxurile în valută exprimate în USD sunt convertite în lei, utilizându-se cursul de schimb lunar mediu lei/USD;
- (iv) conversia în USD a stocurilor și fluxurilor în alte valute, altele decât USD, se realizează conform convenției de raportare a instituției (de obicei, cursul de schimb de pe piață sau cel de la momentul încheierii tranzacției ori cel de la sfârșitul lunii).

Principalii furnizori de date sunt:

- (i) Ministerul Finanțelor Publice pentru:
  - obligațiuni suverane și împrumuturi pentru susținerea balanței de plăți;
  - finanțarea bugetară a proiectelor;
  - încasări din privatizare;
  - recuperare de active;
  - obligațiuni și titluri garantate de stat;
  - împrumuturi garantate de stat (exclusiv garanțiile expirate);
  - acumularea arieratelor celor 72 de întreprinderi de stat monitorizate către bugetul general consolidat.
- (ii) Banca Națională a României pentru:
  - operațiuni de leasing ale ministerelor și autorităților locale;
  - bonuri de trezorerie emise pe piața internă, deținute de nerezidenți;
  - bonuri de trezorerie și obligațiuni deținute de agenții nebancaari;
  - bonuri de trezorerie și obligațiuni în lei și în valută deținute de bănci;
  - împrumuturi în lei și în valută, inclusiv pentru AND;
  - reducerea depozitelor guvernamentale în lei și în valută, inclusiv depozite ale AND;
  - bonuri și obligațiuni emise extern de întreprinderile de stat fără garanția statului;
  - împrumuturi externe ale întreprinderilor de stat fără garanția statului;
  - împrumuturi interne ale întreprinderilor de stat;
  - reducerea depozitelor întreprinderilor de stat în bănci rezidente.
- (iii) CNVM pentru obligațiunile emise de autoritățile locale.

Tabelul nr. 1*) — România: Criterii de performanță cantitative și ținte indicative pentru 2004 1/

	31-Mar-04		30-Jun-04		31 Septembrie 2004		31-Dec-04		
	Prog.	Adj.	Act.	Prog.	Adj.	Act.	Prog.	Adj.	Act.
1. Plafoane pentru activele interne nete medii ale Bancii Naționale a României 2/	-122.235			-146.830			-171.896		
2. Ținte pentru nivelul minim al activelor externe nete ale Bancii Naționale a României 2/	7.304			7.922			8.786		
3. Ținte indicative pentru plafoane privind baza monetară	481.460			503.615			535.999		
4. Ținte indicative privind expunerea sectorului bancar la întreprinderile de stat <i>Din care: expunerea BCR</i>	49.260 17.377			50.569 17.851			52.491 18.737		
5. Plafoane pentru fondul de salarii agregat al întreprinderilor de stat monitorizate (cumulativ)	13.581			28.378			42.621		
6. Plafoane privind deficitul bugetului general consolidat (cumulativ) 4/	9.917			24.727			28.735		
7. Plafoane privind arieratele întreprinderilor private către bugetul general consolidat 5/	54.866			54.318			53.367		
8. Ținte indicative pentru plafoanele privind arieratele întreprinderilor de stat monitorizate, către bugetul general consolidat 6/	42.262			41.206			40.176		
9. Ținte indicative privind finanțarea sectorului public în sens larg (cumulative)	3.852			23.139			37.704		
10. Nivel minim privind ratele de colectare agregate pentru:									
a. Distrigaz Nord și Distrigaz Sud (agregat)	96,0			96,0			96,0		
- Distrigaz Nord (ținta indicativă)	96,0			96,0			96,0		
- Distrigaz Sud (ținta indicativă)	96,0			96,0			96,0		
b. Termoelectrică, inclusiv unitățile externalizate (agregat pentru energie termică și electrică)	88,0			89,0			90,5		
- Agregat pentru Termoelectrică și unitățile externalizate la electricitate (ținta indicativă)	90,0			91,5			93,0		
- Termoelectrică încălzire centrală (ținta indicativă)	82,0			83,0			84,0		
- energie termică la unitățile externalizate (ținta indicativă)	82,0			83,0			84,0		
c. Electrică	96,0			96,0			96,0		
11. Plafoane privind preluarea datorii întreprinderilor de către bănci și emiterii de garanții interne de către guvern (cumulat)	746			746			1600		
12. Plafoane privind contractarea și garantarea datoriei externe (cumulativ) 3/									
a. maturitate de un an și mai puțin de un an	0			0			0		
b. maturitate între un an și trei ani <i>din care: extrabugetare</i>	1			20			300		
c. Maturitate de peste un an <i>din care: extrabugetare</i>	157			1.375			3.400		
	1			775			1.100		

1/ Criteriile de performanță și țintele indicative prin program, sunt definite în Memorandumul Tehnic de Înțelegere (MTI).

2/ La cursul de schimb de la 31 decembrie 2003 (asa cum e specificat în MTI, Secțiunea II), și rezerve minime obligatorii de 18 procente.

3/ Neacumularea de arierate la plățile externe de către guvern va fi un criteriu de performanță continuu

4/ Bugetul general consolidat așa cum este definit în MTI.

5/ Metodologia pentru evaluarea arieratelor sectorului privat este prezentată în MTI.

6/ Metodologia pentru evaluarea arieratelor întreprinderilor de stat este prezentată în MTI.

*) Tabelul nr. 1 este reprodus în facsimil.

Tabelul nr. 2 — România: Precondiții, criteriile de performanță și obiective structurale

Măsurile	Stadiul
Precondiții:	
• Rectificarea bugetelor companiilor monitorizate aflate în proprietatea statului, până la sfârșitul lunii aprilie, în concordanță cu programul de personal și salarizare pentru anul 2004, cum se specifică în paragraful 22	
• Impunerea unei înghețări a salariilor la companiile din subordinea AVAS, care înregistrează pierderi (paragraful 29)	
• Publicarea oficială până la 15 martie 2004 a unui program trimestrial pentru aducerea prețurilor la gura sondei pentru gaze naturale la paritatea de import, până în anul 2007, astfel cum s-a prezentat în paragraful 23	Realizat
• Creșterea prețului la gaze naturale la utilizatorul final cu 5% pe 1 aprilie și 1 iulie 2004, așa cum este specificat în paragraful 23	Realizat
• Referitor la privatizarea Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. (paragraful 27) se va decide ca:	
(i) întreaga sumă de arierate către bugetul general consolidat va fi anulată la momentul transferului de acțiuni;	Realizat
(ii) Guvernul va prelua responsabilitatea pentru indemnizațiile de mediu; și	
(iii) nu vor fi penalități pentru deviațiile postprivatizare privind nivelul de salariați inclus în planul de afaceri al investitorului	
• Aprobarea Guvernului și publicarea unei strategii pentru restructurarea sectorului minier, inclusiv un plan de acțiune pentru anul 2004, și o hotărâre privind 30 de mine ce vor fi închise până la sfârșitul lunii iunie 2004, în concordanță cu paragraful 33	Realizat
• Reducerea personalului în mine prin concedierea a 4.000 de salariați până la sfârșitul lunii iunie în concordanță cu paragraful 33	Realizat
• Emiterea unei hotărâri a Guvernului până la sfârșitul lunii martie 2004 privind publicarea pe site a declarațiilor anuale de venit auditate și bilanțurile companiilor monitorizate aflate în proprietatea statului și situațiile lor financiare trimestriale, astfel cum este menționat în paragraful 36	Realizat
• Inițierea procedurilor de faliment până la sfârșitul lunii martie 2004 împotriva primilor 5 rău-platnici privați în ceea ce privește obligațiile fiscale, inclusiv Societatea Comercială „RAFO” — S.A. Onești, cum se specifică în paragraful 18	Realizat
• Reducerea numărului de angajați cu 15.000 de salariați în 33 de companii mari din portofoliul AVAS, inclusiv 2.600 de concedieri la Societatea Comercială „Roman” — S.A. Brașov, astfel cum se specifică în paragraful 29	Realizat
• Semnarea unui contract de privatizare pentru o companie și inițierea procedurilor de lichidare printr-o decizie a adunărilor generale ale asociațiilor pentru 5 companii proprietate de stat, în perioada 1 ianuarie—15 aprilie 2004, astfel cum prevede paragraful 29	Realizat
• Înaintarea către Parlament, până la 1 aprilie 2004, a legislației pentru eliminarea procedurii de apel extraordinar al procurorului general pentru toate cazurile (paragraful 41)	Realizat
• Aprobarea de către Guvern până la 31 mai 2004 a unei strategii de reformă a sistemului de încălzire centralizată, convenită cu Banca Mondială, astfel cum prevede paragraful 25	Realizat
• Realizarea tranzacției finale cu BERD și CFI privind cumpărarea unui pachet de acțiuni la B.C.R. (paragraful 35)	Realizat
• Ajustarea prețurilor la electricitate la consumatorul final, efectiv la 1 iulie 2004, pentru a le aduce la nivelul recuperării costurilor (inclusiv rentabilitatea capitalului pentru companiile de distribuție)	
Ajustarea prețurilor la electricitate și încălzire la Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A., efectiv de la 1 iulie 2004, pentru a le menține la nivelul recuperării costurilor. Hotărârile relevante ale reglementatorului vor fi convenite cu Fondul (paragraful 24)	
• Adoptarea unei noi legi a B.N.R., așa cum specifică paragraful 37, până la 30 iunie 2004	
• Aprobarea unei ordonanțe de urgență până la 10 iunie 2004, prin care să se anuleze toate subvențiile și distribuția de combustibil de către companiile aflate în proprietatea statului către 15 centrale de încălzire ineficiente, astfel cum se specifică în paragraful 25	Realizat
• Pentru fiecare dintre cele 15 centrale de încălzire, până la 30 iunie 2004 inițierea procedurii de faliment de către stat sau furnizorii de combustibil aparținând statului ori a unei hotărâri a autorităților locale responsabile de închiderea respectivelor centrale (paragraful 25)	
• Aprobarea Parlamentului pentru un pachet de legi privind atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, statutul magistraților și organizarea judiciară până la 30 iunie 2004 (paragraful 41)	
• Aprobarea legislației de întărire a procedurilor existente privind declararea activelor până la 30 iunie 2004, astfel cum se specifică în paragraful 42	Realizat
• Invitație la depunere de oferte pentru 2 distribuitori de gaze naturale, Societatea Comercială „Distrigaz Nord” — S.A. și Societatea Comercială „Distrigaz Sud” — S.A., în concordanță cu paragraful 28	Realizat
Criterii de performanță structurală:	
<u>Continue:</u>	
• Salariul minim nu va depăși 2,8 milioane lei în anul 2004 (paragraful 21)	
<u>Până la 20 iulie 2004:</u>	
• Aprobarea unui buget rectificat în concordanță cu ținta de deficit revizuită (paragraful 12)	
• Hotărâre a Guvernului privind creșterea prețului național de referință pentru energie termică cu 12%, efectiv de la 1 august 2004 (paragraful 25)	
• Aprobarea legislației pentru eliminarea procedurii de apel extraordinar al procurorului general pentru toate cazurile (paragraful 41)	
<u>Până la 30 septembrie 2004:</u>	
• Creșterea prețurilor la gaze naturale la utilizatorul final cu 5%, efectiv de la 1 octombrie (paragraful 23)	
• Implementarea a 4.000 de concedieri în sectorul minier (paragraful 33)	
• Rambursarea arieratelor acumulate în sistemul sanitar în anul 2002, astfel cum s-a specificat în protocoalele convenite cu furnizorii (paragraful 17)	

Până la 31 decembrie 2004:

• Creșterea prețurilor la gaze naturale la utilizatorul final prin noul mecanism, efectiv de la 1 ianuarie 2005 (paragraful 23)

• Ajustarea prețurilor la electricitate la utilizatorul final, efectiv de la 1 ianuarie 2005, pentru a le menține la nivelul recuperării costurilor (inclusiv rata rentabilității capitalului pentru companiile distribuitoare). Ajustarea prețurilor la electricitate și energie termică la Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A., efectiv din 1 ianuarie 2005, pentru a le menține la nivelul recuperării costurilor. Hotărârile relevante ale reglementatorului vor fi convenite cu experții Fondului

• Aprobarea de către Guvern a unui act care ar subordona administrația vamală și Garda Financiară ministrului finanțelor publice, efectiv din 1 ianuarie 2005 (paragraful 15).

Obiective structurale: Continue:

• Cei mai mari rău-platnici industriali la cele 4 utilități vor rămâne deconectați sau la nivelul minim de furnizare, până când vor fi primite sumele restante pentru toate facturile din decembrie 2002. Facturile companiilor pentru nivelul minim de furnizare vor fi plătite de către Guvern (paragraful 26)

• Guvernul se va abține de la introducerea oricăror scutiri fiscale sau a altor facilități fiscale ori amânarea celor care expiră (paragraful 14)

• Agenția de reglementare în domeniul electricității va elabora rapoarte privind ajustările necesare la prețurile la electricitate și energie termică și convenirea lor cu experții Fondului (paragraful 24)

• Dacă oricare unitate a Societății Comerciale „Roman” — S.A. Brașov nu își plătește facturile la energie, companiile de utilități sau M.F.P. vor iniția imediat procedurile de lichidare (paragraful 30)

Până la 31 mai 2004:

• Desemnarea de lichidatori de către AVAS pentru 15 rău-platnici care nu își plătesc facturile la utilități (inclusiv Societatea Comercială „Republica” — S.A., Societatea Comercială „Combinatul de Utilaj Greu” Cluj — S.A. și Societatea Comercială „Turnu” — S.A.), astfel cum se specifică la paragraful 29

Până la 30 iunie 2004:

• AVAS va privatiza sau va lichida 6 companii mari (paragraful 29)

Până la 30 septembrie 2004:

• AVAS va privatiza sau va lichida alte 6 noi companii (paragraful 29)

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

privind promulgarea Legii pentru ratificarea Aranjamentului stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Aranjamentului stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar

Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004—2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 2 noiembrie 2004.
Nr. 887.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 224.09.71/150, fax 225.00.43, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”